

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ ပြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော် သံသမဟာနာယကအဖွဲ့

ပရိယတ္တိပညာရေး စီမံကိန်းအရ

စနစ်သစ် ပထမပြန် စာမေးပွဲ

ပထမလက်ထပ် : အတွက်

ပါဠိစာပေ ကောလိပ်တိုက်ချက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ ပြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာနပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော် သံသမဟာနာယကအဖွဲ့

ပရိယတ္တိပညာရေး စီမံကိန်းအရ

စနစ်သစ် ပထမ ပြန် စာမေးပွဲ

ပထမလက်တန်း : အတွက်

မူဝါဒစာမေးပွဲ ကောက်ခံမှု တိချက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာနပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုနှင့် ဖြန့်ချိရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

၁။ ဆရာများအတွက် မှာထားချက်	—	၅
၂။ သင်္ဂါယနာအကြောင်း	—	၉
ပထမသင်္ဂါယနာ	—	၉
ဒုတိယသင်္ဂါယနာ	၁၁
တတိယသင်္ဂါယနာ	၁၂
စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ	၁၃
ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ	၁၄
ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ	၁၅
၃။ ပိဋကတ်အကြောင်း (အကျဉ်းချုပ်)	၁၆
၄။ နိကာယ်အကြောင်း (အကျဉ်းချုပ်)	၂၀
၅။ ဝိနယပိဋက၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ ဇီဝကဝတ္ထု	၂၆
ဝိနယပိဋက၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ ဂီလာနဝတ္ထု	၂၇
၆။ မဇ္ဈိမနိကာယ၊ မူလပဏ္ဏာသ၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တ....		၃၂
၇။ သံယုတ္တနိကာယ၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊		
မာနုတ္တဒ္ဓသုတ်	—	၃၉
သံယုတ္တနိကာယ၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊		
သုဿိမသုတ်	—	၃၉
၈။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ၊ ကေကနိပါတ်ပါဠိ၊		
ဝီရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂ	၃၃
အင်္ဂုတ္တရနိကာယ		
ဒုကနိပါတ်ပါဠိ၊ ဥပညာတသုတ္တ	၄၃
၉။ ခုဒ္ဒကနိကာယ၊ ဓမ္မဝဓ၊ ပုပ္ဖဝဂ္ဂ	၄၆
၁၀။ ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊ သတဓမ္မဇာတ်ပါဠိ	—	၄၉
ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊ ကုဋ္ဌဝါကဇာတ်ပါဠိ	—	၄၉

ဆရာများအတွက် မှာထားချက်

၁။ ယခုအခါ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအတွက် အဘက်ဘက်က ဆတက်ထမ်းပိုး တိုး၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြပါသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာ၌ သာသနာသုံးရပ်အနက် အခြေခံဖြစ်သော ပရိယတ္တိသာသနာ စာပေသင်ကြားရေးအပိုင်း၌ ထိရောက်မှု ရှိစေရန် လုံးပန်းနေကြပေသည်။ စာသင်ရာ၌ အချိန်ကုန်လှပန်း ခေတ်နှင့် အလှမ်းကွာပြီး တနေ့တခြား ဆုတ်နုတ်ယုတ်လျော့လာသည့် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ သို့ဖြစ်၍ ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံသာအစည်းအဝေးကြီးက ပရိယတ္တိပညာ သင်ကြားရေးအတွက် အောက်ပါ မူလေးရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်-

က။ ကိုယ်ကျင့်တရား ပိုမိုကောင်းမွန်ရေး၊

ခ။ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် နှံ့စပ်ရေး၊

ဂ။ ပါဠိဘာသာ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ရေး၊

ဃ။ မြန်မာစာပေ တော်ရေး၊

၃။ ယခုအခါတွင် ပရိယတ္တိစာပေ သင်ကြားပို့ချသူ လေ့လာဆည်းပူးဆင်ယူသူတို့သည် ပရိယတ္တိပညာရေး မူလေးချက်နှင့်အညီ ပို့ချသင်ယူကြရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ယင်းသို့ ပို့ချသင်ယူကြမှလည်း အချိန်ကုန်လှပန်း ခေတ်နှင့်အလှမ်းကွာ တနေ့တခြား ဆုတ်ယုတ်လာသည့် အန္တရာယ်ဆိုးမှ လွတ်မြောက်ပြီး ပရိယတ္တိသာသနာ တိုးတက်ပြန့်ပွား၍ သာသနာတော်တွင် သာသနာ့ဝန်ထမ်းများအတွက် လက်တွေ့အကျိုးရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဤပါဠိစာပေ ကောက်နုတ်ချက်စာအုပ်၌ သင်္ဂြိုဟ်သော နှစ်စဉ်စာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြိုတင်သိရှိထိုက်သည့် အချက်များကို မှတ်စုထုတ်၍ ကျမ်းချုပ်

ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤမှတ်စုများသည် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို ခြုံ၍ ဖော်ပြထားသဖြင့် စာသင်ဘာများအဖို့ သက်သက်သာသာဖြင့် အဖိုးတန် ဗဟုသုတကို ရရှိစေနိုင်ပေသည်။

၅။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် စာသင်စာပြ စာချဆရာများက ဤစာအုပ်ပါ မှတ်စုအကျဉ်းများကို မိမိတို့ တပည့်များအား ရှင်းလင်းပြောပြ နားလည် မှတ်သားစေရပါမည်။ ဤမှတ်စုများသည် အကျဉ်းမျှသာ ဖြစ်သဖြင့် ဆရာများက လိုအပ်သလို ရှင်းလင်း သင်ကြားပေးနိုင်ကြပါသည်။ တပည့်တို့အနေဖြင့်လည်း အရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို မှတ်သား ထားရှိနိုင်ကြရပါမည်။ သို့သော် မေးခွန်း၏ အဖြေများကို ပြန်လည်ရေးပြနိုင်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ဤစာအုပ်တွင် ပါရှိသော ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ကောက်နုတ်ချက်များသည် ပါဠိဘာသာ မူရင်းအတိုင်းဖြစ်၍ စာသင်သားတို့အနေဖြင့် မြန်မာ အနက် အဓိပ္ပာယ် ထင်မြင်နိုင်ကြဦးမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာလုပ်သူတို့က ပါဠိဝေါဟာရတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဆိုလိုရင်းတို့ကို ပို့ချပေးကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိဘာသာ ကောက်နုတ်ချက်များကို သင်ယူသော အခါတွင် ပါဠိကို အနက်ပြန်နိုင်ရုံမျှသည် အနိမ့်ဆုံး အဆင့်မျှသာ ရှိပါသေးသည်။ ပါဠိဝါကျကဖြစ်စေ၊ ပါဠိစာပိုဒ်ကဖြစ်စေ၊ ပါဠိကောက်နုတ်ချက် တခုလုံးက ဖြစ်စေ ဘာကိုဆိုလိုသည်ဟူ၍ သိရှိမှသာ ပြဋ္ဌာန်းချက်သင်ခန်းစာမှ ရယူအပ်သော အသိပိုင်း အကျင့်ပိုင်းကို အကျိုးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာလုပ်သူတို့က ပါဠိကို အနက်ပြန်ပေးရုံမျှမက ကောက်နုတ်ပါဠိစာပေက မည်သည့် အဓိပ္ပာယ်ကို သိစေသည်၊ မည်သို့သော အသိဉာဏ်ကို ရစေသည်၊ မည်သည့် အကျိုးတရားကို ဖြစ်ပွားစေသည် စသည်ဖြင့် ရှုထောင့်စုံလင်စွာ အောင်မြင်စွာ ပြောပြ နားလည်စေကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ဤပါဠိစာပေ ကောက်နုတ်ချက်ပါ အကြောင်းအရာများသည် စာသင်သားတို့အား စိတ်ဝင်စားစေနိုင်သည်သာမက မိမိတို့ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားရှင်နှင့်လည်း ကြိုတင်တွေ့ခွင့် ရကြပါသည်။ ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခွင့်ရသူများသည် လိမ္မာယဉ်ကျေးမှု ပို၍ရရှိလာကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဤပါဠိစာပေ ကောက်နုတ်ချက်သည် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး၊ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် နှစ်ပိဋကေ၊ ပါဠိဘာသာ တတ်မြောက်ရေး ဟူသော ပရိယတ္တိပညာရေးမှုများကို တစိတ်တဒေသ အကောင်အထည် ဖော်ပေးမည့်ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကိုဆရာနှင့် တပည့်တို့ သဘောပေါက် သိမြင်ကြပြီး လေးလေးနက်နက် ချပို့သင်ယူသွားကြရန် ဖြစ်ပေသည်။

ပညာရေးအဖွဲ့ငယ်

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

ပထမလတ်တန်း

မဂ္ဂိဇ္ဇာပေကောကိနုတ္တိချက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သင်္ဂါယနာအကြောင်း

သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်တို့ဖြင့် မှမ်းထုံအပ်သော အကျော်အမော် ရဟန်းတော်များ စုပေါင်း၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မ၊ ဝိနယတရားတော်များကို ရွတ်ဆိုဖတ်ကြား မှတ်တမ်းတင်ထားသည်ကို သင်္ဂါယနာဟုခေါ်ဆိုသည်။

သာသနာတော်ညှိုးမှိန်၍ ပျက်စီးဖွယ်ရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်များကို သုတ်သင်ရှင်းလင်း သန့်ရှင်းမှန်ကန်အောင် ပြု၍ စုပေါင်းညီညာ ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ပေထက်အက္ခရာ ကျောက်ထက်အက္ခရာ ပုံနှိပ်အက္ခရာတို့ဖြင့် ရေးသားထားခြင်းတို့ကို သင်္ဂါယနာတင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင်္ဂါယနာတင်ကြသည်မှာ ခြောက်ကြိမ်တိတိ ရှိပေပြီ။

ပထမသင်္ဂါယနာ

သုံးလောကထွတ်ထွား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် လေးဆယ့်ငါးဝါ တိုင်တိုင် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား တရားရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူပြီးနောက် သက်တော်ရှစ်ဆယ် အရွယ်တော်တွင် ကုသိနာရုံပြည် မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းတော၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူ၏။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်သည် နောက်ပါတပည့် ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်အတူ ပါဝါပြည်မှ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွလာတော်မူရာ လမ်းခရီး၌ တက္ကတွန်းတယောက်ထံမှ “မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပြီဖြစ်ကြောင်း” ကြားသိတော်မူ၏။ ယင်းသို့ကြားသိရသည်နှင့် တပြိုင်နက် နောက်လိုက်နောက်ပါ ရဟန်းငါးရာတို့တွင် ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နှမြောတသ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ရရှာ၍ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးကြကုန်၏။

ထိုအခါ သုဘဒ္ဒအမည်ရှိသော တောထွက်ရဟန်းအိုကြီးက-

“ငါ့ရှင်တို့၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤမျှလောက် နှမြောတသ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ကြသနည်း၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးကြသနည်း။ ငါတို့သည် ယခုအခါ ချုပ်ချယ်သောဂေါတမ၏ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ကြလေပြီ။ ရဟန်း ဂေါတမသည် ငါတို့အား ဤအမှုကို ပြုအပ်၏။ ဤအမှုကိုမပြုအပ် စသည် ဖြင့် နှိပ်ကွပ်ချုပ်ချယ်၏။ ယခုအခါ ငါတို့ပြုလိုရာ ပြုနိုင်ပြီ”ဟု မဖွယ်ရာ သော စကား ပြောကြားကာ ဝါဒဖြန့်၏။

အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်သည် သုဘဒ္ဒရဟန်းကြီး၏ မဖွယ်ရာ သောစကား ကြားတော်မူသည်ရှိသော် အလွန်တရာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်၍ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးစ အချိန်တွင်ပင် အဓမ္မဝါဒီတို့သည် ဤသို့သော မဖွယ်ရာစကား ပြောကြားကြသေး၏။ ကြာလျှင် ဤထက် ပို၍ ဆိုးဝါးတော့အံ့ဟု ထိတ်လန့်သံဝေ ရတော်မူလေ၏။

ထို့ကြောင့် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်သည် “သူတော်ကောင်း တရား မကွယ်ဖျောက်မီ၊ မသူတော်တရား မထွန်းကားမီ သင်္ဂါယနာတင်ရ သော် ကောင်းလေစွ”ဟု အောက်မေ့ကြံစည်တော်မူ၏။

ဤသို့ကြံစည်အောက်မေ့တော်မူသည့်အတိုင်း အရှင်အာနန္ဒာအပါအဝင် ရဟန္တာငါးရာတို့ဖြင့် သာသနာတော်၏ အသက်သွေးကြောသဖွယ်ဖြစ် သော ဝိနည်းပိဋကကို အစပြုကာ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကို စုပေါင်းညီညွှာ ရွတ်ဖတ်ကာ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲတော်မူ၏။

ပထမသင်္ဂါယနာတင်သော သက္ကရာဇ်မှာ ဘုရားရှင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူပြီးနောက် သုံးလကျော်ခန့်ဖြစ်သော မဟာသက္ကရာဇ် တရားလေးဆယ့် ရှစ်ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ (ဘီစီ-၅၄၄)ဖြစ်၏။

ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာဌာနမှာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဘာရတောင် စရည်းပင်ရောက်ရာ သတ္တပဏ္ဍိအမည်ရှိသောလှိုက်ဖြစ်၏။

ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွဲ့ရာ၌ အကြီးအမှူးဦးစီးနာယကမှာ အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သောမင်းမှာ အဇာတသက် ဘုရင်မင်းဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင် သံသာတော်များမှာ ပုထုဇဉ်မစွက် ရဟန္တာအရိယာသက်သက် ငါးရာဖြစ်၍ ဘုရားဟောဖော်ပါဠိတော်များကို (၇)လတိုင်တိုင် နှုတ်ဖြင့်ရှုတ်ဆို၍ သင်္ဂါယနာတင်ကြသည်။

ဒုတိယသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်တရာမြောက်ရောက် သောအခါ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည် “ဧရုဇေကို အလှူခံခြင်းသည် ရဟန်းတို့အား အပ်၏” ဟု အယူရှိခြင်း၊ “နေမုန်းတည့် ပြီးသည့်နောက် နေရိပ် လက်နှစ်ဆစ်လွန်ရာ အခါ၌ ယာဝကာလိက ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းသည် ရဟန်းတို့အား အပ်၏” ဟု အယူရှိခြင်း အစရှိသော ဝိနည်းတော်နှင့်မညီသော အကျင့်ဆယ်ပါးကို ပြကြလေသည်။

ထိုအခါ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ကျင့်ကြကုန်သော အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့က အလဇ္ဇီရဟန်းတို့၏ အယူဝါဒကို ပယ်ရှားတုန်းလွန်ခြင်း ဌာ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွဲ့တော်မူကြသည်။

ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွဲ့သော သက္ကရာဇ်မှာ သာသနာနှစ် (၁၀၀) (ဘီစီ- ၄၄၄)ဖြစ်သည်။ တင်သော နေရာဌာနမှာ ဝေသာလီပြည် ဝါဠုကာရုံကျောင်းဟိုက်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွဲ့ရာ၌ အကြီးအမှူး ဦးစီးနာယကမှာ အရှင်မဟာဒုယသ မထေရ်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သောမင်းမှာ ကာလာသောဏ

ဘုရင်မင်းမြတ်ဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင် သံဃာတော်များမှာ ပုထုဇဉ်မစွက် ရဟန္တာအရိယာသက်သက် (၇၀၀) ဖြစ်၍ ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော် များကို (၈) လတိုင်တိုင် နှုတ်ဖြင့်ရှုတ်ဆို၍ သင်္ဂါယနာ တင်ကြသည်။

တတိယသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် သိရိဓမ္မာသောက မင်းကြီး၏ လက်ထက်၌ သာသနာတော်သည် လွန်စွာစည်ပင်ပြန့်ပွား တိုးတက်ထွန်းကားလေသည်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်တို့သည် သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ကြီးစွာသော လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရကို ရကြ၍ ချမ်းသာစွာ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကြရ လေသည်။

တိတ္ထိတို့သည် လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရ ဆုတ်ယုတ်ကြကုန်၍ ယုတ်စွာ အဆုံး စားဖွယ် ဝတ်ဖွယ်ကိုမျှ မရကုန်သည်ရှိသော် လာဘ်ပူဇော် သက္ကာရကို တောင့်တကြကုန်လျက် သာသနာတော်တွင်းသို့ နည်းအမျိုး မျိုးဖြင့် ငင်ရောက်လာကြပြီးလျှင် မိမိတို့၏မိစ္ဆာအယူတို့ကို “ဓမ္မ ဝိနယ” ဟုပြောကြလေသည်။

ထိုအခါ သာသနာပ တိတ္ထိရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်တို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ သာသနာတော်သည် မသန့်ရှင်းပဲ ညစ်နွမ်းခဲ့လေရာ ရဟန်း ကောင်းတို့သည် ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်များနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း စသော အမှုကြီးငယ်တို့ကို မပြုပဲ နေကြလေသည်။ ထို အကြောင်းကို သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ကြားသိလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿ မထေရ်မြတ်ကို ပင့်ဆောင်၍ မထေရ်မြတ်အထံတော်၌ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ အယူတော်ကို သင်ယူပြီးလျှင် ရဟန်းသံဃာကို စည်းဝေးစေ၍ သာသနာပ တိတ္ထိခြောက်သောင်းတို့ကို လူထွက်စေလျက် သာသနာ တော် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုတော်မူလေသည်။

ထိုသံဃာ့ အစည်းအဝေး၌ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်သည် ရဟန္တာတထောင်တို့ကို ရွေးကောက်၍ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲတော်မူလေသည်။

တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲသော သက္ကရာဇ်မှာ သာသနာနှစ် (၂၃၅) ခုနှစ်၊ (ဘီစီ- ၃၀၉) ဖြစ်၏။ တင်ရာဌာနမှာ ပါဠိလိပုတ်ပြည် အသောကဘရုံကျောင်းတိုက် ဖြစ်၏။

တတိယသင်္ဂါယနာပွဲ ဆင်နွှဲရာ၌ အကြီးအမှူး ဦးစီးနာယကမှာ အရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သောမင်းမှာ သိရိဓမ္မာသောကမင်းတရားကြီးဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင် သံဃာတော်များမှာ (၁၀၀၀) ဖြစ်၍ ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်များကို (၉) လ တိုင်တိုင် နှုတ်ဖြင့် ရှုတ်ဆို၍ သင်္ဂါယနာတင်တော်မူကြသည်။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း(၄၅၀)ကျော် မြောက် ရောက်သောအခါ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားပါးခြင်း ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ် ဆိုက်ရောက်ရာ (၁၂)နှစ်တိုင်တိုင် ကြာလေသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းတော်များသည် ပိဋကတ်တော်များကို ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ နှုတ်ဖြင့်ပင် ကျက်ဆောင်မှတ်ထားကြရသည်။ ယင်းဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ်ကြီး အေးငြိမ်းပြီးသောအခါ သာသနာ့ဝန်ဆောင် ထိပ်ခေါင်တင် အရှင်မြတ်တို့က “ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသည်မှ ယနေ့ထိ နှစ်ပေါင်း(၄၅၀)အတွင်း နှုတ်ဖြင့်သာ ကျက်ဆောင်မှတ်ထားခဲ့ရသည်။ နောင်သောအခါ၌ သတ္တဝါတို့သည် သတိအား၊ ပညာအား၊ သဒ္ဓါအား၊ သမာဓိအား၊ ဇီဝိလ္လအား ယုတ်လျော့လာကြမည်ဖြစ်၍ နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်နိုင်ကြမည်မဟုတ်” ဟု တွေးခေါ်ဆင်ခြင် မြော်မြင်တော်မူကြသောကြောင့် ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်များကို ပေထက်အကွရာတင်ခြင်းဖြင့် စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲတော်မူကြသည်။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်သော သက္ကရာဇ်မှာ သာသနာတော်နှစ်(၄၅၀) (ဘီစီ-၉၄)ဖြစ်သည်။ သင်္ဂါယနာတင်ရာဌာနမှာ သီဟိုဠ်ကျွန်း မလယ ဇနပုဒ် အာလောကလိုဏ်ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာပွဲဆင်နွှဲရာ၌ အကြီးအမှူး ဦးစီးနာယကမှာ မဟာဓမ္မ ရက္ခိတ ထေရ်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သော မင်းမှာ ဝဇ္ဇဂါမဏိမင်းဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင် သံဃာတော်များမှာ (၅၀၀) ဖြစ်၍ ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်များကို ပေထက်အက္ခရာတင်ခြင်းဖြင့် သင်္ဂါယနာတင်ကြသည်။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးသည်မှ သာသနာနှစ်(၂၄၁၅) မတိုင်မီအတွင်း ဘုရားဟောဖော်ပါဠိတော်များ မူကောင်းမှုမှန် ရရှိစေရန် သာသနာ့ဝန်ဆောင် ထိပ်ခေါင်တင် မထေရ်မြတ်တို့သည် လေးကြိမ်တိတိ သင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

သာသနာနှစ် (၂၄၁၅) သို့ ရောက်သောအခါ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုယုံကြည်၍ သာသနာရေးကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့သော မင်းတုန်းမင်းတရားသည် ဆရာအောင်ကြီးများ၏ ညွှန်ကြားပြသ ဆုံးမ သြဝါဒကို ခံယူလျက် သာသနာ့ဒါယကာပြုလုပ်၍ မူကွဲ မလွဲတို့ကိုညှိနှိုင်း တိုက်ဆိုင်၍ ပေမူထက် ခိုင်ခံ့သော ကျောက်ပြားထက်၌ အက္ခရာထွင်း၍ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ပါသည်။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်သော သက္ကရာဇ်မှာ သာသနာနှစ် (၂၄၁၅) ဖြစ်၏။ တင်ရာဌာနမှာ မြန်မာပြည် ရတနာပုံနေပြည်တော် မန္တလေး တောင်ခြေဖြစ်၏။ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲရာ၌ အကြီးအမှူး ဦးစီးနာယကမှာ ဇာဂရာဘိဝံသတိပိဋကဓရ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဘုရားကြီးဆရာတော်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သော မင်းမှာ မင်းတုန်းဘုရင်မင်းမြတ် ဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင်သံဃာတော်များမှာ (၂၄၀၀) ဖြစ်၍ ဘုရားဟော ပါဠိတော်များကို (၁၂)လတိုင်အောင် ကျောက်ထက် အက္ခရာတင်၍ သင်္ဂါယနာတင်ကြသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးသည့်နောက် သာသနာနှစ် (၂၅၀၀) မတိုင်မီတွင် ဘုရားဟောပါဠိတော်များ မူကောင်းမူမှန်ရရှိစေရန် သာသနာ့ဝန်ဆောင် ထိပ်ခေါင်တင် မထေရ်မြတ်တို့သည် (၅) ကြိမ်တိတိ သင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲတော်မူခဲ့ကြသည်။

ဘုရားဟောပါဠိတော်များကို ပေစာတို့၌ အဆက်ဆက်ရေးကူးလာ ကြရာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာညောင်းသဖြင့် ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်း ချက်များ ပါရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ စက်တင်ပုံနှိပ်သောအခါတို့၌ လည်း ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်းချက်များ ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း စာချ စာသင် ရဟန်းရှင်တို့ တွေ့မြင်ဘော်မှုကြုံရသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်မြတ် ပါဠိအပေါင်းကို အထူးသန့်ရှင်း စင်ကြယ်စေလိုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ စင်ကြယ်သော ပါဠိတော်မြတ် ပါဠိအပေါင်းကို စက်တင်ပုံနှိပ်၍ ကမ္ဘာတလွှား ပြန့်ပွား သွားစေခြင်းအားဖြင့် အခွန်ရှည်စွာ တည်စေလိုခြင်းကြောင့်လည်း ကောင်း ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်သော သက္ကရာဇ်မှာ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၃၁၆) ကဆုန်သပြည့်နေ့ဖြစ်၏။ တင်ရာဌာနမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်ရန်ကုန်မြို့ သီရိမင်္ဂလာ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ ဆဋ္ဌမဟာပါသာဏလုံဏ်ဂူတော်ကြီး ဖြစ်၏။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ပွဲဆင်နွှဲရာ၌ အကြီးအမှူးဦးစီးနာယကမှာ “အဘိဓဇ-မဟာရဋ္ဌဂူရု” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ညောင်ရမ်းဆရာတော် ဦးရေဝတဘိဝံသ မထေရ်မြတ်ဖြစ်၍ အမှီပြုအပ်သောမင်းမှာ သာသနာ့ဒါယကာ နိုင်ငံတော် အစိုးရဖြစ်၏။ ဝန်ဆောင်သံဃာတော်များမှာ ထေရ်ပါဒင်းနိုင်ငံအပါအဝင် ဆရာတော်ပေါင်း (၂၅၀၀) ဖြစ်၍ ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်များကို သုံးနှစ်ဘိုင်တိုင် နှုတ်ဖြင့်ရှုတ်ဆိုခြင်း၊ စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်းအားဖြင့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ကြသည်။

ပိဋကတ်အကြောင်း (အကျဉ်းချုပ်)

ပိဋကဟူသည် ခြင်းတောင်းဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။ အနောက်တိုင်းပညာရှင်တို့က ပိဋကဟူသောပုဒ်ကို ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များ သို့လျှောက်ရာ ရတနာတို့ကို-ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူကြ၏။ အနောက်တိုင်းပညာရှင်အချို့ကမူကား ပိဋကဟူသည် အာဂုံအနက် အဓိပ္ပာယ်ရှိ၏ဟု ယူဆကြ၏။

အာဂုံအနက်ဟု ယူဆကြောင်းကို “ဒိန္နိယပြည်၌ ရေကန်ဘူးသောအခါ အလုပ်သမားများသည် မြေများကို ခြင်းတောင်းများဖြင့် ထည့်ကာ လက်ဆင့်ကမ်း၍ အဆင့်ဆင့်သယ်ဆောင်ကြ၏။ ထိုနည်းမခြား အလားတူစွာ ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များကို အထက်အထက် ဆရာ အဆက်ဆက်မှ အောက်သက်အောက်သက် တပည့်အဆက်ဆက်သို့ အစဉ်အတိုင်း နှုတ်တက်အာဂုံ ဆောင်ယူခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်” ဟု ဥပမာဖြင့် တင်ပြကြသည်။

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူပြီးနောက် သုံးလခန့် အကြာတွင် အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိသော ရဟန္တာမထေရ်ငါးရာတို့သည် ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကို ဆင်နွှဲကြ၏။ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲဆင်နွှဲပြီးသည့်နောက် ရဟန္တာမထေရ်တို့သည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များ အမှည်တည်တံ့ ခိုင်ခံ့စေခြင်းအကျိုးငှာ အုပ်စုခွဲ၍ တရားတော်များကို နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်တော်မူခဲ့ကြပေသည်။

အုပ်စုခွဲ၍ တာဝန်ယူကြရာ၌-

က။ အရှင်ဥပါလိနှင့် တပည့်တို့က ဝိနည်းပိဋက၊

ခ။ အရှင်အာနန္ဒာနှင့် တပည့်တို့က ဒီဃနိကာယ်၊

ဂ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်တို့က မဇ္ဈိမနိကာယ်၊

ဃ။ အရှင်မဟာကဿပနှင့် တပည့်တို့က သံယုတ္တနိကာယ်၊

င။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် တပည့်တို့က အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်-

တို့ကို အသီးသီး တာဝန်ခွဲဝေယူကြသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်သည် ရသအားဖြင့် ရေတွက်သောအခါ တပါးသာရှိ၏။ တပါးဟူသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်မှု အရ-ဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမုတ္တိရသဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်သည် ဓမ္မဝိနယအားဖြင့် ခွဲဝေသော်(၂) မျိုးဖြစ်၏။ နှစ်မျိုးဟူသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်မှန်သမျှ ကိလေသာကို ပယ် ဖျောက်တတ်သောကြောင့် ဝိနယမည်၏။ သင်ကြားပြသ ဆုံးမသည့် အတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သောသူကို အပါယ်စသော ဘေး ဒုက္ခတို့သို့ မကျအောင် ဆောင်ထားတတ်သောကြောင့် ဓမ္မလည်းမည်၏။ သို့သော် ဝိနည်းပိဋကကို ဝိနယဟုခေါ်၍ သုတ္တန္တနှင့် အဘိဓမ္မပိဋက တို့ကို ဓမ္မဟု ခေါ်၏။

ဝစနအားဖြင့် ခွဲဝေသောအခါ-

- ၁။ ပထမဗုဒ္ဓဝစန=ရှေးဦးအစ မိန့်ကြားတော်မူအပ်သော ဘုရားရှင် ၏ စကားတော်။
- ၂။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစန=အလယ်၌ မိန့်ကြားတော်မူအပ်သော ဘုရားရှင်၏ စကားတော်။
- ၃။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစန=နောက်ဆုံး၌မိန့်ကြားတော်မူအပ်သော ဘုရားရှင် ၏ စကားတော်-ဟု (၃)မျိုးရှိ၏။

ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်ဖြစ်သော ပိဋကတ်စာပေများကို ပိဋကအားဖြင့်--

- က။ ဝိနယပိဋက၊
- ခ။ သုတ္တန္တပိဋက၊
- ဂ။ အဘိဓမ္မပိဋက-ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား ခွဲခြားထားသည်။
- ဤသို့သုံးမျိုးသုံးစားရှိသောကြောင့် ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။

ဝိနယပိဋက

ဝိနယပိဋက၌—

- ၁။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂံ (မဟာဝိဘင်္ဂံနှင့် ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂံ)
- ၂။ ခန္ဓက (မဟာဝဂ္ဂနှင့် စူဠဝဂ္ဂ)
- ၃။ ပရိဝါရ-ဟု သုံးပိုင်းရှိသည်။

ကျမ်းစာအားဖြင့် ဝိနယပိဋက၌—

- ၁။ ပါရာဇိကပါဠိ
- ၂။ ပါစိတ္တိယပါဠိ
- ၃။ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ
- ၄။ စူဠဝဂ္ဂပါဠိ
- ၅။ ပရိဝါရပါဠိ-ဟု ငါးကျမ်းရှိလေသည်။

ဝိနယပိဋက၏ မူလအရင်းအမြစ်သည် ပါတိမောက္ခဖြစ်၏။ ပါတိမောက္ခဟူသည် ရဟန်းတော်များ၏ သိက္ခာပုဒ်ကို ကျူးလွန်လျှင် သင့်ရောက်မည့် အာပတ်များကို ကုစားနည်းနှင့်တကွ ဖော်ပြသော ကျမ်းဖြစ်၏။

သုတ္တန္တပိဋက

သုတ္တန္တပိဋကသည်—

- ၁။ ဒီဃနိကာယ
- ၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ
- ၃။ သံယုတ္တနိကာယ
- ၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ
- ၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ-ဟု ငါးမျိုးရှိ၏။

ဒီဃနိကာယ၌—

- ၁။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ
- ၂။ မဟာဝဂ္ဂ
- ၃။ ပါထိကဝဂ္ဂ-ဟု သုံးကျမ်းရှိ၏။ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့် (၃၄) သုတ် ရှိ၏။

မဇ္ဈိမနိကာယ၌-

၁။ မုလပဏ္ဏာသ

၂။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ'

၃။ ဥပရိပဏ္ဏာသ-ဟု သုံးကျမ်းရှိ၏။ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့် (၁၅၂)သုတ် ရှိ၏။

သံယုတ္တနိကာယ၌-

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်

၂။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်

၃။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်

၄။ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်

၅။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်-ဟု ငါးကျမ်းရှိ၏။ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့် (၇၇၆၂)သုတ် ရှိ၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ၌ ကေကနိပါတ်မှ ကောဒသကနိပါတ်အထိ (၁၁) ကျမ်းရှိ၏။ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့် (၉၇၇၅)သုတ်ရှိ၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ၌-

၁။ ခုဒ္ဒကပါဌ.

၂။ ဓမ္မပဒ

၃။ ဥဒါန်း

၄။ ဣတိဝုတ်

၅။ သုတ္တနိပါတ်

၆။ ဝိမာနဝတ္ထု

၇။ ပေတဝတ္ထု

၈။ ထေရဂါထာ

၉။ ထေရီဂါထာ

၁၀။ ဇာတ်

၁၁။ နိဒ္ဒေသ (စူဠ/မဟာ)

၁၂။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ

၁၃။ အပဒါန်

၁၄။ ဗုဒ္ဓဝံသ

၁၅။ စရိယာပိဋကဟု

(၁၅)ကျမ်းရှိ၏။

အဘိဓမ္မာပိဋက၌-

၁။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ

၂။ ဝိဘင်း

၃။ ဓာတုကထာ

၄။ ပုဂ္ဂလပညတ်

၅။ ကထာဝတ္ထု

၆။ ယမိုက်

၇။ ပဋ္ဌာန်း ဟု (၇) ကျမ်းရှိ၏။ စာအုပ်အရေအတွက်အားဖြင့် (၁၂) အုပ်ရှိ၏။

သတ္တိရှိခြင်း စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဟောကြားထားဆောင်သုတ်များ ပါဝင်သည်။

မင်္ဂလီလ်နိဗ္ဗာန်ကို ဦးတည်သောပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကောင်းများ၊ ရဟန်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော အဆုံးအမဩဝါဒများလည်း ပါဝင်သည်။

၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ

ခုဒ္ဒကနိကာယသည် အလွန်တိုတောင်းသော တရားတော်များ၊ သုတ်များကို စုပေါင်းထားသော နိကာယ်ဖြစ်၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယတွင်—

၁။ ခုဒ္ဒကပါဌ	၉။ ထေရီဂါထာ
၂။ ဓမ္မပဒ	၁၀။ ဇာတက
၃။ ဥဒါန	၁၁။ မဟာနိဒ္ဒေသ
၄။ ဣတိဝုတ္တက	၁၂။ စူဠနိဒ္ဒေသ
၅။ သုတ္တနိပါတ	၁၃။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ
၆။ ဝိမာနဝတ္ထု	၁၄။ အပဒါန
၇။ ပေတဝတ္ထု	၁၅။ ဗုဒ္ဓဝံသ
၈။ ထေရဂါထာ	၁၆။ စရိယာပိဋကတို့ ပါဝင်ကြသည်။

ခုဒ္ဒကနိကာယ၌ ပါဝင်သောကျမ်းတို့တွင် အချို့ကျမ်းကား ဂါထာအရေးအသားချည်း သက်သက်ဖြစ်၏။ အချို့ကျမ်းကား ကောင်းပြေအရေးအသားချည်းသက်သက်ဖြစ်၏။ အချို့ကျမ်းကား ဂါထာ စကားပြေနှစ်ထွေထွေသော အရေးအသားဖြစ်၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယတွင် လူမျိုးမရွေး ဘာသာမရွေး ကျင့်သုံးနိုင်သော မင်္ဂလာတရားများ၊ ဓမ္မဆောင်ပုဒ်များ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော နတ်ဘုံ၏ သာယာကြည်နူးဖွယ်ကို ဖော်ပြသော ဝတ္ထုများ

မကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အပါယ်သုံး၏ ဆင်းရဲပုံများကို
ဖော်ပြသော ဝတ္ထုများ၊ ယေရ ယေရီ အကျဉ်းအမတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်များ၊ ဘုရားလောင်း၏ နှစ်ဉ်စာဝက တွေ့ကြုံ
ခံစားခဲ့ရသော ဖြစ်စဉ်များ ပါဝင်သည်။

အချုပ်အားဖြင့် နိကာယသည် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော
အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းမှုအတွက် များစွာ အထောက်အကူပြုသော
စာပေဖြစ်သည်။

ဇီဝကဝတ္ထု

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုစနေ
ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလီ ဣဒ္ဓါ စေတ
ဟောတိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ၊ သတ္တ
စ ပါသာဒသဟဿာနိ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသတာနိ သတ္တ စ ပါသာဒေါ၊
သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ သတ္တ စ
ကုဋ္ဌာဂါရာနိ၊ သတ္တ စ အာရာမသဟဿာနိ သတ္တ စ အာရာမသတာနိ
သတ္တ စ အာရာမော၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ သတ္တ စ ပေါက္ခရ-
ဏီသတာနိ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီယော၊ အဗ္ဗပါလိ စ ဂဏိကာ အဘိရူပါ
ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ
သမန္တာဂတာ၊ ပဒက္ခိကာ နစ္စေ စ ဂီတေ စ ဝါဒိတေ စ၊ အဘိသဋ္ဌာ
အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနံ ပညာသာယ စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ၊ တာယ
စ ဝေသာလီ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဥပသောဘတိ။ အထ ခေါ ရာဇ-
ဂဟကော နေဂမော ဝေသာလီ အဂမာသိ ကေနဝိဒေဝ ကရဏီယေန။
အဒ္ဓဿ ခေါ ရာဇဂဟကော နေဂမော ဝေသာလီ ဣဒ္ဓဉ္စေ ဖိတဉ္စ
ဗဟုဇနဉ္စ အာကိဏ္ဏမနုဿဉ္စ သုဘိက္ခဉ္စ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသဟဿာနိ
သတ္တ စ ပါသာဒသတာနိ သတ္တ စ ပါသာဒေါ၊ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရ-
သဟဿာနိ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရာနိ၊ သတ္တ စ
အာရာမသဟဿာနိ သတ္တ စ အာရာမသတာနိ သတ္တ စ အာရာမော၊
သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသတာနိ သတ္တ စ
ပေါက္ခရဏီယော၊ အဗ္ဗပါလိံ စ ဂဏိကံ အဘိရူပံ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ
ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္တာဂတံ၊ ပဒက္ခိကံ နစ္စေ စ ဂီတေ စ
ဝါဒိတေ စ၊ အဘိသဋ္ဌံ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနံ ပညာသာယ
စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တာယ စ ဝေသာလီ ဘိယျောသော မတ္တာယ
ဥပသောဘန္တိ။ ။

အထ ခေါ် ရာဇဂဟကော နေဂမော ဝေသာလီယံ တံ ကရဏီယံ တိရေ-
 တွာ ပုနဒေဝ ရာဇဂဟံ ပစ္စာဂဉ္စိ။ ယေန ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော
 ဗိမ္ဗိသာရော တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ရာဇာနံ မာဂဓံ သေနိယံ
 ဗိမ္ဗိသာရံ တေဒဝေါစ “ဝေသာလီ ဒေဝ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ
 အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုတ်က္ခာ စ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသဟဿာနိ သတ္တ စ
 ပါသာဒသတနိ သတ္တ စ ပါသာဒါ၊ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ
 သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသတနိ သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရနိ၊ သတ္တ စ အာရာမ-
 သဟဿာနိ သတ္တ စ အာရာမသတနိ သတ္တ စ အာရာမာ၊ သတ္တ စ
 ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသတနိ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီ-
 ယော၊ အဗ္ဗုပါလီ စ ဂဏိကာ အဘိရူပါ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာ-
 ဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ ပဒက္ခိဏာ နစ္စေ စ
 ဂီတေ စ ဝါဒိတေ စ၊ အဘိသဋ္ဌာ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနံ
 ပညာသာယ စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ၊ တာယ စ ဝေသာလီ ဘိယျောသော
 မတ္တာယ ဥပသောဘတိ။ သာဓု ဒေဝ မယမ္ပိ ဂဏိကံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမာ”တိ။
 တေန ဟိ ဘဏေ တာဒိသိံ ကုမာရိံ ဇာနာသယံ တုမေ ဂဏိကံ ဝုဋ္ဌာ-
 ပေယျာထာတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇဂဟေ သာလဝတီ နာမ
 ကုမာရိ အဘိရူပါ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယဝဏ္ဏပေါက္ခ-
 ရတာယ သမန္ဓာဂတာ။ အထ ခေါ ရာဇဂဟကော နေဂမော သာလဝတီ
 ကုမာရိံ ဂဏိကံ ဝုဋ္ဌာပေသိ၊ အထ ခေါ သာလဝတီ ဂဏိကာ န စိရဿေဝ
 ပဒက္ခိဏာ အဟောသိ နစ္စေ စ ဂီတေ စ ဝါဒိတေ စ၊ အဘိသဋ္ဌာ အတ္ထိ-
 ကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနံ ပဋိသတေန စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ။ အထ ခေါ
 သာလဝတီ ဂဏိကာ န စိရဿေဝ ဂဗ္ဘိနီ အဟောသိ။ အထ ခေါ
 သာလဝတီယာ ဂဏိကာယ ဘောဒဟောသိ “ဣတ္ထိ ခေါ ဂဗ္ဘိနီ ပုရိသာနံ
 အမနာပါ၊ သစေ မံ ကောစိ ဇာနိဿတိ ‘သာလဝတီ ဂဏိကာ ဂဗ္ဘိနီ’တိ၊
 သဗ္ဗော မေသက္ကာရော ဘဉ္ဇိဿတိ၊ ယန္တု နာဟံ ဂီလာနံ ပဋိဝေဒေယျ”န္တိ။
 အထ ခေါ သာလဝတီ ဂဏိကာ ဒေါဝါရိကံ အာဏာပေသိ “မာ ဘဏေ

ဒေါဝါရိက ကောစိ ပုရိသော ပါဝိသိ၊ ယော စ မံ ပုစ္ဆတိ၊ ‘ဂိလာနာ’တိ ပဋိဝေဒေဟိ”တိ။ “ဝေံ အယျေ”တိ ခေါ သော ဒေါဝါရိကော သာလဝတိယာ ဂဏိကာယ ပစ္စသေသသိ။ အထ ခေါ သာလဝတိ ဂဏိကာတဿ ဂဗ္ဘဿ ပရိပါကမန္ဓာယ ပုတ္တံ ငါဇာယိ။ အထ ခေါ သာလဝတိ ဂဏိကာ ဒါသိံ အာဏာပေသိ “ဟန္တ ဇေ ဣမံ ဒါရကံ ကတ္တရသုပ္ပေ ပက္ခိပိတ္တာ နိဟရိတ္တာ သင်္ကရက္ခဋေ ဆဉ္ဇေဟိ”တိ။ “ဝေံ အယျေ”တိ ခေါ သာဒါသိ သာလဝတိယာ ဂဏိကာယ ပဋိသုတ္တာ တံ ဒါရကံ ကတ္တရသုပ္ပေ ပက္ခိပိတ္တာ နိဟရိတ္တာ သင်္ကရက္ခဋေ ဆဉ္ဇေသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန အဘယော နာမ ရာဇကုမာရော ကာလသေဝ ရာဇပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော အဒ္ဓသ တံ ဒါရကံ ကာကေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ၊ ဒိဿာန မနုဿေ ပုစ္ဆိ “ကံ” တေ ဘဏေ ကာကေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ”န္တိ။ ဒါရကော ဒေဝါတိ။ ဇီဝတိ ဘဏေတိ။ ဇီဝတိ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ ဘဏေ တံ ဒါရကံ အမှာကံ အန္တေပုရံ နေတွာ ဓာတီနံ ဒေထ ပေါသေတုန္တိ။ “ဝေံ ဒေဝါ”တိ ခေါ တေ မနုဿာ အဘယဿ ရာဇကုမာရဿ ပဋိသုတ္တာ တံ ဒါရကံ အဘယဿ ရာဇကုမာရဿ အန္တေပုရံ နေတွာ ဓာတီနံ အဒံသု “ပေါသေထာ”တိ။ တဿ ဇီဝတိ “ဇီဝကော” တိ နာမံ အကံသု။ ကုမာရေန ပေါသာပိတောတိ “ကောမာရဘဏ္ဍော”တိ နာမံ အကံသု။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရဘဏ္ဍော နစိရသေဝ ဝိညုတံ ပါပုဏိ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရဘဏ္ဍော ယေန အဘယော ရာဇကုမာရော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အဘယံ ရာဇကုမာရံ တေဒဝေါစ “ကာ မေ ဒေဝ မာတာ၊ ကော ပိတာ”တိ။ အဟမ္ပိ ခေါ တေ ဘဏေ ဇီဝက မာတရံ န ဇာနာမိ၊ အပိတာဟံ တေ ပိတာ၊ မယာသိ ပေါသာပိတောတိ။ အထ ခေါ ဇီဝကဿ ကောမာရဘဏ္ဍဿ တေဒဟောသိ “ဣမာနိ ခေါ ရာဇကုလာနိ န သုကရာနိ အသိပ္ပေန ဥပဇီဝိတုံ၊ ယန္တုနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျ”န္တိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန တက္ကသိလာယံ ဒိသာပါမောက္ခော ဝေဇ္ဇော ပဋိပသတိ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရဘဏ္ဍော အဘယံ ရာဇကု-

မာရ် အနာပုစ္ဆာ ယေန တက္ကသိလာ တေန ပက္ခာမိ။ အနုပုဗ္ဗေန ယေန တက္ကသိလာ၊ ယေန ပေဇ္ဇော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဝေဇ္ဇံ တေဒဝေါစ “ဣစ္ဆာမဟံ အာစရိယ သိပ္ပံ သိက္ခိတု” န္တိ။ တေနဟိ ဘဏေ ဇီဝက သိက္ခိယတိ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရတစ္စော ဗဟုဉ္စ ဂဏှာတိ၊ လဟုဉ္စ ဂဏှာတိ၊ သုဠှ စ ဥပဓာရေတိ၊ ဂဟိတဉ္စဿ န သမ္ပဿတိ။ အထ ခေါ ဇီဝကဿ ကောမာရတစ္စဿ သတ္တန္တံ ဝဿာနံ အစွယေန တေဒဟောသိ “အဟံ ခေါ ဗဟုဉ္စ ဂဏှာမိ၊ လဟုဉ္စ ဂဏှာမိ၊ သုဠှ စ ဥပဓာရေမိ၊ ဂဟိတဉ္စ မေ န သမ္ပဿတိ၊ သတ္တ စ မေ ဝဿာနံ အဓိယန္တဿ နယိမဿ သိပ္ပဿ အန္တော ပညာယတိ၊ ကဒါ ဣမဿ သိပ္ပဿ အန္တော ပညာယိဿတိ” တိ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရတစ္စော ယေန သော ပေဇ္ဇော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဝေဇ္ဇံ တေဒဝေါစ “အဟံ ခေါ အာစရိယ ဗဟုဉ္စ ဂဏှာမိ၊ လဟုဉ္စ ဂဏှာမိ၊ သုဠှ စ ဥပဓာရေမိ၊ ဂဟိတဉ္စ မေ န သမ္ပဿတိ၊ သတ္တ စ မေ ဝဿာနံ အဓိယန္တဿ နယိမဿ သိပ္ပဿ အန္တော ပညာယတိ၊ ကဒါ ဣမဿ သိပ္ပဿ အန္တော ပညာယိဿတိ” တိ။ တေန ဟိ ဘဏေ ဇီဝက ခဏိတ္တံ အာဒါယ တက္ကသိလာယ သမန္တာ ယောဇနံ အာဟိဏ္ဏန္တော ယံ ကိဉ္စိ အဘေသဇ္ဇံ ပဿေယျာသိ၊ တံ အာဟာ ဉ္စတိ။ “ဝေ အာစရိယာ” တိ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရတစ္စော ဘဿ ဝေဇ္ဇဿ ပဋိသုတုတော ခဏိတ္တံ အာဒါယ တက္ကသိလာယ သမန္တာ ယောဇနံ အာဟိဏ္ဏန္တော န ကိဉ္စိ အဘေသဇ္ဇံ အဒ္ဓသ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရတစ္စော ယေန သော ပေဇ္ဇော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဝေဇ္ဇံ တေဒဝေါစ “အာဟိဏ္ဏန္တောမိ အာစရိယ တက္ကသိလာယ သမန္တာ ယောဇနံ၊ န ကိဉ္စိ အဘေသဇ္ဇံ အဒ္ဓသ” န္တိ။ “သုသိက္ခိတောသိ ဘဏေ ဇီဝက၊ အလံ တေ တွေကံ ဇီဝိကာယာ” တိ ဇီဝကဿ ကောမာရတစ္စဿ ပရိတ္တံ ပါထေယျံ ပါဒါသိ။ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရတစ္စော တံ ပရိတ္တံ ပါထေယျံ အာဒါယ ယေန ရာဇဂဟံ တေန ပက္ခာမိ။ အထ ခေါ ဇီဝကဿ ကောမာရတစ္စဿ တံ ပရိတ္တံ ပါထေယျံ အန္တရာယ မဂ္ဂေ သာဓေတေ ပရိက္ခယံ အဂမာသိ။ အက နှခေါ ဇီဝကဿ ကောမာရတစ္စဿ တေဒဟောသိ “ဣမေ ခေါ ဂေါ

ကန္တာရာ အပေါ်ဒကာ အပ္ပဘက္ခာ န သုကရာ အပါထေယျေန ဂန္တိ။
ယန္တု နာဟံ ပါထေယျံ ပရိယေသေယျ”န္တိ။

ဂိလာနဝတ္ထု

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရဿ ဘိက္ခုနော ကုစ္ဆိဝိကာရာဗာ-
ဓော ဟောတိ။ သော သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နော သေတိ။ အထ
ခေါ ဘဂဝါ။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပစ္စာသမဏေန သေနာသန-
စာရိကံ အာဟိဏ္ဏန္တော ယေန တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟာရေ တေနုပ-
သကံမိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ တံ ဘိက္ခု သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္တံ
သယမာနံ။ ဒိသ္မာန ယေန သော ဘိက္ခု တေနုပသကံမိ။ ဥပသကံဗိတော
တံ ဘိက္ခု တေဒဝေါစ “ကိ” တေ ဘိက္ခု အာဗာဓော”တိ။ ကုစ္ဆိဝိကာရာ
မေ ဘဂဝါတိ။ အတ္ထိ ပန ကေ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကောတိ။ နတ္ထိ ဘဂဝါတိ။
ကိဿ တံ ဘိက္ခု န ဥပဋ္ဌေန္တိတိ။ အဟံ ခေါ ဘန္တေ ဘိက္ခုနံ အကာရ-
ကော၊ တေန မံ ဘိက္ခု န ဥပဋ္ဌေန္တိတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ
အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆာနန္တံ ဥဒကံ အာဟရ၊ ဣမံ ဘိက္ခု နဟာ-
ပေဿာမာ”တိ “ဝေ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော
ပဋိဿုဏိတော ဥဒကံ အာဟရိ။ ဘဂဝါ ဥဒကံ အာသိဉ္စိ။ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ပရိဓောဝိ။ ဘဂဝါ သိသတော အဂ္ဂဟေသိ။ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ပါဒတော ဥစ္စာရေတော မဉ္ဇကေ နိပါတေသုံ။ အထ ခေါ
ဘဂဝါ တေသ္မိ နိဒါနေ တေသ္မိ ပကရဇေ ဘိက္ခုသံသံ သန္နိပါတေတော
ဘိက္ခု ပဋိပုစ္ဆိ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အမုကသ္မိ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု ဂိလာနော”
တိ။ အတ္ထိ ဘဂဝါတိ။ ကိ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အာဗာဓောတိ။
တဿ ဘန္တေ အာယသ္မတော ကုစ္ဆိဝိကာရာဗာဓောတိ။ အတ္ထိ ပန ဘိက္ခဝေ
တဿ ဘိက္ခုနော ဥပဋ္ဌာကောတိ။ နတ္ထိ ဘဂဝါတိ။ ကိဿ တံ ဘိက္ခု န
ဥပဋ္ဌေန္တိတိ။ သော ဘန္တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ အကာရကော၊ တေန တံ
ဘိက္ခု န ဥပဋ္ဌေန္တိတိ။ နတ္ထိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ မာတာ နတ္ထိ ပိတာ၊ ယေ
ဝေါ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ တုမေ စ ဘိက္ခဝေ အညမညံ န ဥပဋ္ဌဟိဿထ။ အထ

ကော စရဟိ ဥပဋ္ဌဟိဿတိတိ။ ယော ဘိက္ခဝေ မံ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ သော
 ဂိဇာနံ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေန
 ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ အာစရိယော
 ဟောတိ၊ အာစရိယေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေ-
 တဗ္ဗံ။ သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဟောတိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ယာဝဇီဝံ
 ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ အန္တေဝါသိကော
 ဟောတိ၊ အန္တေဝါသိကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ
 အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ သမာနုပဇ္ဈာယကော ဟောတိ၊ သမာနုပဇ္ဈာယ-
 ကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ
 သမာနာစရိယကော ဟောတိ၊ သမာနာစရိယကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာ-
 တဗ္ဗော၊ ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ န ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ
 အာစရိယော ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဝါ အန္တေဝါသိကော ဝါ သမာနုပဇ္ဈာ-
 ယကော ဝါ သမာနာစရိယကော ဝါ သံဃေန ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ နော စေ
 ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ။

မဇ္ဈိမနိကာယ မူလပဏ္ဏာသ မူလပရိယာယဝဂ္ဂ

ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တ

ဧဝံ မေ သုတံ-ကေံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ
 အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ
 “ဘိက္ခုဝေါ” တိ။ “ဘဒန္တေ” တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။
 ဘဂဝါ တေဒဝေါ-

ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခုဝေ ဘဝထ မာ အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္ထိ
 မေ တုမေသု အနုကမ္ဘာ “ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျ၊
 နော အာမိသဒါယာဒါ” တိ။ တုမေ စ မေ ဘိက္ခုဝေ အာမိသဒါယာဒါ
 ဘဝေယျာထ၊ နော ဓမ္မဒါယာဒါ၊ တုမေပိ တေန အာဒိယာ ဘဝေ-

ယျာထ “အာမိသဒါယာဒါ သတ္ထုသာဝကာ ဝိဟရန္တိ၊ နော ဓမ္မဒါ-
ယာဒါ” တိ။ အဟမ္ပိ တေန အာဒိယော ဘဝေယျံ “အာမိသဒါယာဒါ-
သတ္ထုသာဝကာ ဝိဟရန္တိ၊ နော ဓမ္မဒါယာဒါ” တိ။ တုမေ ၈ မေ
ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျာထ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ၊ တုမေပိ
တေန န အာဒိယာ ဘဝေယျာထ “ဓမ္မဒါယာဒါ သတ္ထုသာဝကာ
ဝိဟရန္တိ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ” တိ။ အဟမ္ပိ တေန န အာဒိယော
ဘဝေယျံ “ဓမ္မဒါယာဒါ သတ္ထုသာဝကာ ဝိဟရန္တိ၊ နော အာမိသ-
ဒါယာဒါ” တိ။ တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ
အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္တိ မေ တုမေသု အနုကမ္မာ “ကိန္တိ မေ သာဝကာ
ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျံ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ” တိ။

ဣဇာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တာဝိ အဿံ ပဝါရိတော ပရိပုဏ္ဏော
ပရိယောသိတော သုဟိတော ယာဝဒတ္ထော၊ သိယာ ၈ မေ ပိဏ္ဏပါ-
တော အတိရေကဓမ္မော ဆဉ္စနိယဓမ္မော။ အထ ဒွေ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆေယျံ
ဇိသန္တာဒုဗ္ဗလုပရေတာ၊ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ “အဟံ ခေါမိ ဘိက္ခဝေ
ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော ပရိပုဏ္ဏော ပရိယောသိတော သုဟိတော ယာဝ-
ဒတ္ထော၊ အတ္တိ ၈ မေ အယံ ပိဏ္ဏပါတော အတိရေကဓမ္မော ဆဉ္စနိယ-
ဓမ္မော။ သစေ အာကင်္ခယ ဘုဉ္ဇထ၊ နော စေ တုမေ ဘုဉ္ဇိဿထ၊ ဣဒါ-
နာဟံ အပ္ပဟရိတေ ဝါ ဆဉ္စဿာမိ၊ အပ္ပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ ဩပိ-
လာပေဿာမိ” တိ။

တတြေကဿ ဘိက္ခုနေ၉ ဝေမဿ “ဘဂဝါ ခေါ ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော
ပရိပုဏ္ဏော ပရိယောသိတော သုဟိတော ယာဝဒတ္ထော၊ အတ္တိ စာယံ
ဘဂဝတော ပိဏ္ဏပါတော အတိရေကဓမ္မော ဆဉ္စနိယဓမ္မော။ သစေ မယံ
န ဘုဉ္ဇိဿာမ၊ ဣဒါနိ ဘဂဝါ အပ္ပဟရိတေ ဝါ ဆဉ္စဿတိ၊ အပ္ပါ-
ဏကေ ဝါ ဥဒကေ ဩပိလာပေဿတိ။ ဝုတ္တံ ခေါ ပနေတံ ဘဂဝတာ
‘ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ’ တိ။
အာမိသညတရံ ခေါ ပနေတံ၊ ယဒိဒံ ပိဏ္ဏပါတော။ ယန္တုနာဟံ ဣမံ

ပိဏ္ဍပါတ် အဘူဉ်တော လူမိနာဝ ဇိဃစ္ဆာဒုဗ္ဗလျေန ဧဝံ ဣမံ ရတ္တိန္ဒြိယ-
ဝီတိနာမေယျ” န္တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတ် အဘူဉ်တော တေနေဝ
ဇိဃစ္ဆာဒုဗ္ဗလျေန ဧဝံ တံ ရတ္တိန္ဒြိယ ဝီတိနာမေယျ။

အထ ဒုတိယဿ ဘိက္ခုနော ဝေမဿ “ဘဂဝါ ခေါ ဘုတ္တဘဝိ-
ပဝါရိတော ပရိပုဏ္ဏော ပရိယောသိတော သုဟိတော ယာဝဒတ္တော၊
အတ္တိ စာယံ ဘဂဝတော ပိဏ္ဍပါတော အတိရေကဓမ္မော ဆဉ္စနိယ-
ဓမ္မော။ သစေ မယံ န ဘူဉ်ဿာမ၊ ဣဒါနိဘဂဝါ အပ္ပဟရိတေ ဝါ
ဆဉ္စေဿတိ၊ အပ္ပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ သြပိလာပေဿတိ။ ယန္တုနာဟံ
ဣမံ ပိဏ္ဍပါတ် ဘူဉ်တော ဇိဃစ္ဆာဒုဗ္ဗလုံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ဧဝံ ဣမံ ရတ္တိန္ဒြိယ-
ဝီတိနာမေယျ” န္တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတ် ဘူဉ်တော ဇိဃစ္ဆာဒုဗ္ဗလုံ ပဋိ-
ဝိနောဒေတွာ ဧဝံ တံ ရတ္တိန္ဒြိယ ဝီတိနာမေယျ။

ကိဉ္စာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တံ ပိဏ္ဍပါတ် ဘူဉ်တော ဇိဃစ္ဆာ-
ဒုဗ္ဗလုံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ဧဝံ တံ ရတ္တိန္ဒြိယ ဝီတိနာမေယျ၊ အထ ခေါ အသု-
ယေဝ မေ ပုရိမော ဘိက္ခု ပုဇ္ဇတရော စ ပါသံသတရော စ။ တံ ကိဿ
ဟေတု၊ တဉ္စိ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဒီဃရတ္တံ အပ္ပိစ္ဆတယ သန္တု-
ဋ္ဌိယာ သလ္လေခါယ သုဘရတယ ဝီရိယာရမ္ဘာယ သံဝတ္တိဿတိ။ တသ္မာ-
တိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္တိ
မေ တုမေသု အနုကမ္မာ “ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျ၊
နော အာမိသဒါယာဒါ” တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝဘ္ဗာန သုဂတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာ-
ရံ ပါဝိသိ။

ဟေတု ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော
ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “အာပုသော ဘိက္ခဝေ” တိ။ “အာပုသော” တိ ခေါ
ဟေ ဘိက္ခု၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စယောသုံ။ အာယသ္မာ
သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ—

“ကိတ္တာဝတာ န ခေါ အာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ၊ ကိတ္တာဝတာ စ ပန သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ”တိ။ ဒုရတောပိ ခေါ မယံ အာဝုသော အာဂစ္ဆာမ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကေ တေဿ ဘာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ သာဓု ဝတာယသ္မန္တယေဝ သာရိပုတ္တံ ပဋိ-
ဘာဘု တေဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သုတ္တာ ဘိက္ခု။ ဓာရေဿန္တိတိ။ တေနဟာဝုသော သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဝေမာဝုသော”တိ ခေါ တေဘိက္ခု။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စယောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ—

ကိတ္တာဝတာ န ခေါ အာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ။ ဣဓာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟ-
ရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ၊ ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ သတ္တာ ပဟာနမာဟ၊ တေ စ ဓမ္မေ နပ္ပဇဟန္တိ၊ ဗာဟုလိကာ စ ဟောန္တိ သာထ-
လိကာ၊ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ။ တတြာဝုသော ထေရာ ဘိက္ခု။ တိဟိ ဌာနေဟိ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ “သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဣမိနာ ပဌမေန ဌာနေ-
န ထေရာ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။

“ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ သတ္တာ ပဟာနမာဟ၊ တေ စ ဓမ္မေ နပ္ပဇဟန္တိ”တိ ဣမိနာ ဒုတိယေန ဌာနေန ထေရာ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ “ဗာဟုလိကာ စ သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ”တိ ဣမိ-
နာ တတိယေန ဌာနေန ထေရာ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ ထေရာ အာဝုသော ဘိက္ခု။ ဣမေဟိ တိဟိ ဌာနေဟိ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။

တတြာဝုသော မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခု။ ပ။ နဝါ ဘိက္ခု။ တိဟိ ဌာနေဟိ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ “သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဣမိနာ ပဌမေန ဌာနေန နဝါ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ “ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ

သတ္တဝါ ပဟာနမာဟ၊ တေ စ ဓမ္မေ နပဇဟန္တိ”တိ ဣမိနာ ဒုတိယေန ဌာ-
 နေန နဝါ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ “ဗာဟုလိကာ စ ဟောန္တိ သာထလိကာ၊
 ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ”တိ ဣမိနာ တတိယေန
 ဌာနေန နဝါ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ နဝါ အာဝုသော ဘိက္ခု။ ဣမေဟိ
 တိဟိ ဌာနေဟိ ဂါရယှာ ဘဝန္တိ။ တွေဝတာ ခေါ အာဝုသော သတ္ထု ပဝိ-
 ဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ။

ကိတ္တာဝတာ စ ပနာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ
 ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ။ ဣဓာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော
 သာဝကာ ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ။ ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ သတ္တဝါ ပဟာနမာဟ၊
 တေ စ ဓမ္မေ ပဇဟန္တိ၊ န စ ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ၊
 ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ တတြာဝုသော ထေရာ ဘိက္ခု။
 တိဟိ ဌာနေဟိ ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ “သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာ-
 ဝကာ ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ”တိ ဣမိနာ ပဌမေန ဌာနေန ထေရာ ဘိက္ခု။
 ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ “ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ သတ္တဝါ ပဟာနမာဟ၊ တေ စ ဓမ္မေ
 ပဇဟန္တိ”တိ ဣမိနာ ဒုတိယေန ဌာနေန ထေရာ ဘိက္ခု။ ပါသံသာ
 ဘဝန္တိ။ “န စ ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ
 ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ”တိ ဣမိနာ တတိယေန ဌာနေန ထေရာ ဘိက္ခု။ ပါသံ-
 သာ ဘဝန္တိ။ ထေရာ အာဝုသော ဘိက္ခု။ ဣမေဟိ တိဟိ ဌာနေဟိ
 ပါသံသာ ဘဝန္တိ။

တတြာဝုသော မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခု။ ။ပ။ နဝါ ဘိက္ခု။ တိဟိ ဌာနေဟိ
 ပါသံသာ ဘဝန္တိ။

“သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ”တိ
 ဣမိနာ ပဌမေန ဌာနေန နဝါ ဘိက္ခု။ ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ “ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ
 သတ္တဝါ ပဟာနမာဟ၊ တေ စ ဓမ္မေ ပဇဟန္တိ”တိ ဣမိနာ ဒုတိယေန
 ဌာနေန နဝါ ဘိက္ခု။ ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ “န စ ဗာဟုလိကာ န သာထ-
 လိကာ၊ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ”တိ ဣမိနာ တတိ-
 ယေန ဌာနေန နဝါ ဘိက္ခု။ ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ နဝါ အာဝုသော ဘိက္ခု။

ဣမေဟံ တိဟံ ဌာနေဟံ ပါသံသာ ဘဝန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာဝုသော သတ္တု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကမနုသိက္ခန္တိ။

တတြာဝုသော လောဘော စ ပါပကော၊ ဒေါသော စ ပါပကော၊ လောဘဿ စ ပဟာနာယ ဒေါသဿ စ ပဟာနာယ အတ္ထိ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ သာ အာဝုသော မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ သာ အာဝုသော မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

တတြာဝုသော ကောဓော စ ပါပကော၊ ဥပနာဟော စ ပါပကော။ ။ပ။ မက္ခော စ ပါပကော၊ ပဋ္ဌာသော စ ပါပကော။ ဣဿာ စ ပါပိကာ၊ မစ္ဆရိယဉ္စ ပါပကံ။ မာယာ စ ပါပိကာ၊ သာဠေယုဉ္စ ပါပကံ။ ဣဇ္ဈော စ ပါပကော၊ သာရဇ္ဈော စ ပါပကော။ မာနော စ ပါပကော၊ အတိမာနော စ ပါပကော။ မဒေါ စ ပါပကော၊ ပမာဒေါ စ ပါပကော။ မဒဿ စ ပဟာနာယ ပမာဒဿ စ ပဟာနာယ အတ္ထိ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမာ စ သာ အာဝုသော မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိတော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာ-

နိမာ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ သာ အာရုံသော မဇ္ဈိမာ
 ပဋိပဒါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ
 နိဗ္ဗာနာယ ဝါဝဏ္ဏတိတိ။

ဣဒမဝေါစာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ အတ္တမေနာ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မ-
 တော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိကံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

သံယုတ္တနိကာယ သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တပါဠိ

မာနတ္ထဒ္ဓသုတ္တံ

သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန မာနတ္ထဒ္ဓေါ နာမ
ဗြာဟ္မဏော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ။ သော နေဝ မာတရံ အဘိဝါဒေတိ၊
န ပိတရံ အဘိဝါဒေတိ၊ န အာစရိယံ အဘိဝါဒေတိ၊ န ဇေဋ္ဌဘာတရံ
အဘိဝါဒေတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ မဟတိယာ ပရိသာယ
ပရိဝုတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ အထ ခေါ မာနတ္ထဒ္ဓဿ ဗြာဟ္မဏဿ တေ-
ဒဟောသိ “အယံ ခေါ သမဏော ဂေါတမော မဟတိယာ ပရိသာယ
ပရိဝုတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယန္တုနာဟံ ယေန သမဏော ဂေါတမော
တေနုပသင်္ကမေယျံ၊ သစေ မံ သမဏော ဂေါတမော အာလပိဿတိ၊
အဟမ္ပိတံ အာလပိဿာမိ။ နော စေ မံ သမဏော ဂေါတမော အာလ-
ပိဿတိ၊ အဟမ္ပိ နာလပိဿာမိ”တိ။ အထ ခေါ မာနတ္ထဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မ-
ဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တုဏှိဘူတော
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ နာလပိ။ အထ ခေါ မာနတ္ထ-
ဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏော “နာယံ သမဏော ဂေါတမော ကိဉ္စိ ဇာနာတီ”တိ
တတောဝ ပုန နိဝတ္တိတုကာမော အဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မာနတ္ထ-
ဒ္ဓဿ ဗြာဟ္မဏဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကနညာယ မာနတ္ထဒ္ဓံ
ဗြာဟ္မဏံ ဂါသာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“န မာနံ ဗြာဟ္မဏ သာဓု၊ အတ္ထိ ကဿံဓ ဗြာဟ္မဏ။
ယေန အတ္ထေန အာဂစ္ဆိ၊ တမေဝ မနုဗြူဟယေ”တိ။

အထ ခေါ မာနတ္ထဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏော “စိတ္တံ မေ သမဏော ဂေါတမော
ဇာနာတီ”တိ တက္ခေဝ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ
ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုခေန စ ပရိစုမ္ဘတိ၊ ပါဏီဟိ စ ပရိသမ္ပာယတိ၊
နာမဉ္စ သာဝေတိ “မာနတ္ထဒ္ဓါဟံ ဘော ဂေါတမ၊ မာနတ္ထဒ္ဓါဟံ ဘော
ဂေါတမာ”တိ။ အထ ခေါ သာ ပရိသာ အပ္ပုတဝိတ္တဇာတာ၂

အဟောသိ “အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ အယံ ဟံ မာနတ္ထဒွေိ ပြာဟ္မဏော နေဝ မာတရံ အဘိဝါဒေတိ၊ န ပိတရံ အဘိဝါဒေတိ၊ န အာစရိယံ အကိဝါဒေတိ၊ န ဇေဋ္ဌဘာတရံ အဘိဝါဒေတိ။ အထ စ ပန သမဏေ ဂေါတမေ ဝေရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရေတိ” တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မာနတ္ထဒွေိ ပြာဟ္မဏံ တေဒဝေါစ “အလံ ပြဟ္မဏ ဥဋ္ဌေဟိ သကေ အာသနေ နိသိဒါ၊ ယတော တေ ယေ စိတ္တံ ပသန္တိ” န္တိ။ အထ ခေါ မာနတ္ထဒွေိ ပြာဟ္မဏော သကေ အာသနေ နိသိဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ကေသု န မာနံ ကယိနုဿ၊ ကေသု စဿ သဂါရဝေါ။
ကျဿ အပစိတာ အဿု၊ ကျဿ သာဓု သုပ္ပဇိတာ” တိ။
မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ အထော ဇေဋ္ဌမိ ဘာတရိ။
အာစရိယေ စဘုတ္တမိ။
တေသု န မာနံ ကယိနုဿ၊
တေသု အဿ သဂါရဝေါ။
ကျဿ အပစိတာ အဿု၊
ကျဿ သာဓု သုပ္ပဇိတာ။
အရဟန္တေ သိတိဘူတေ၊ ကတကိစ္စေ အနာသဝေ။
နိဟစ္စ မာနံ အထဒွေိ၊ တေ နမဿေ အနုတ္တရေတိ။

ဝေ ဝုတ္တေ မာနတ္ထဒွေိ ပြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ခုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ခုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အနုကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊ စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ” တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ သောဟံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ” န္တိ။

သံယုတ္တနိကာယ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တပါဠိ

သုသိမသုတ္တံ

သာဝတ္ထိယံ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”
တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ
တေဒဝေါ။—

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အသုရာ ဒေဝေ အဘိယံသု။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသိမံ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ “တေ တာတ
သုသိမ အသုရာ ဒေဝေ အဘိယန္တိ။ ဂစ္ဆ ကာတ သုသိမ အသုရေ
ပစ္စယျာဟံ”တိ။ “ဝေ ဘဒန္တဝါ” တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သုသိမော ဒေဝ-
ပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿတော ပမာဒံ အာပါဒေသိ။
ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသိမံ ဒေဝပုတ္တံ
အာမန္တေသိ။ ပ။ ဒုတိယမ္ပိ ပမာဒံ အာပါဒေသိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသိမံ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ။ ပ။ တတိယမ္ပိ
ပမာဒံ အာပါဒေသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော
သုသိမံ ဒေဝပုတ္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ--

“အနုဋ္ဌဟံ အဝါယာမံ၊ သုခံ ယတြာဓိဂစ္ဆတိ။
သုသိမ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟံ၊ မဉ္ဇ တတ္ထေဝ ပါပယာ”တိ။
အလသ္မဿ အနုဋ္ဌာတာ၊ န စ ကိစ္စာနိ ကာရယေ။
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓဿ၊ တံ မေ သက္က ဝရံ ဒိသာတိ။
ယတ္ထာလသော အနုဋ္ဌာတာ၊ အစ္စန္တံ သုခမေတေ။
သုသိမ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟံ၊ မဉ္ဇ တတ္ထေဝ ပါပယာတိ။
အကမ္မုနာ ဒေဝသေဋ္ဌ၊ သက္ကဝိန္ဒေမ ယံ သုခံ။
အသောကံ အနုပါယာသံ၊ တံ မေ သက္က ဝရံ ဒိသာတိ။
သစေ အတ္ထိ အကမ္မေန၊ ကောစိ ကုစိ န ဇီဝတိ။
နိဗ္ဗာနဿ ဟံ သော မဂ္ဂေါ၊ သုသိမ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟံ။
မဉ္ဇ တတ္ထေဝ ပါပယာတိ။

သော ဟိ နာမ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သကံ ပုညဖလံ
 ဥပဇီဝမာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ရဇ္ဇံ ကာရေ-
 န္တော ဥဌာနဝိရိယဿ ဝဏ္ဏဝါဒိ ဘဝိဿတိ။ ဣဓ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ
 သောဘေထ၊ ယံ တုမေ ဝေ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတာ သမာနာ
 ဥဌဟေယျာထ ဗာဠေယျာထ ဝါယမေယျာထ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ၊
 အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယာတိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ကောကနိပါတ်ပါဠိ

ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂံ

၁။ နာဟံ ဘိက္ခုဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခုဝေ ဝိရိယာရမ္ဘော။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဘိက္ခုဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ပဌမံ။

၂။ နာဟံ ဘိက္ခုဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခုဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆဿ ဘိက္ခုဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ ဒုတိယံ။

၃။ နာဟံ ဘိက္ခုဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခုဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပိစ္ဆဿ ဘိက္ခုဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ တတိယံ။

၄။ နာဟံ ဘိက္ခုဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခုဝေ အသန္တုဋ္ဌတာ။ အသန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅။ နာဟံ ဘိက္ခုဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခုဝေ သန္တုဋ္ဌတာ။ သန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ပဉ္စမံ။

၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယံဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယံဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယံဒံ ဘိက္ခဝေ အသမ္ပဇဉံ။ အသမ္ပဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယံဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဇဉံ။ သမ္ပဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထာယံဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဒုကနိပါတ်ပါဠိ

ဥပညာတသုတ္တံ

ဒိန္နာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာနံ ဥပညာသိံ။ ယာ စ အသန္တုဋ္ဌိတာ
ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ယာ စ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာ ပဓာနသ္မိံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိ သု-
ဒါဟံ ဘိက္ခုဝေ ပဒဟာမိ “ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု
သရီရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိ-
ယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ
ဘဝိဿတိ”တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခုဝေ အပ္ပမာဒါဓိဂတာ သမ္မောမိ အပ္ပ-
မာဒါဓိဂတော အနုတ္တရေ ယောဂက္ခေမော။ တုမေု စေပိ ဘိက္ခုဝေ အပ္ပ-
ဋ္ဌိဝါနံ ပဒဟေယျာထ “ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု
သရီရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသ-
ဝီရိယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝီရိယဿ
သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တုမေုပိ ဘိက္ခုဝေ န စိရဿေဝ၊ ယဿတ္တာယ
ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မ-
စရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပုဋ္ဌေ
ဝိဟရိဿထ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခုဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “အပ္ပဋ္ဌိဝါနံ ပဒဟိ-
ဿာမ ‘ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရီရေ ဥပသုဿ-
တု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသပရက္က-
မေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။
ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ ဓမ္မပဒ

ပုပ္ဖဝဂ္ဂ^၁

၁—ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၁။ ကော ဣမံ^၂ ပထဝီ^၃ ဝိစေဿတိ^၄၊
ယမလောကဉ္စ ဣမံ သဒေဝကံ။
ကော ဓမ္မပဒံ သုဒေသိတံ၊
ကုသလော ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ^၅။

၂။ သေခေါ ပထဝီ^၃ ဝိစေဿတိ၊
ယမလောကဉ္စ ဣမံ သဒေဝကံ။
သေခေါ ဓမ္မပဒံ သုဒေသိတံ၊
ကုသလော ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ။

၂—မရိစိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃။ ဖေဏူပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတံ၊
မရိစိမ္ဗေ အဘိသမ္ဗုဓာနော။
ဆေတုာန မာရဿ ပပုပ္ဖကာနိ^၆၊
အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ။

၃—ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘ ဝတ္ထု

၄။ ပုပ္ဖါနိ ဟေဝ ပစိနန္တံ၊ ဗျာသတ္တမနသံ^၇ နရံ။
သုတ္တံ ဂါမံ မဟောသောဝ၊ မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

၁။ ခု-၁၊၁၉။ ၂။ ကောမံ (က) ၃။ ဝိစေဿတိ (သိ၊သျှ၊ဇ၊ဣ)
၄။ ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ(က)၅။ သပုပ္ဖကာနိ(ဋီကာ)၆။ ဗျာသတ္တမနသံ(က)။

ဂ-ဝိသာခါဝတ္ထု

၄-ပတိပုဇိကကုမာရိဝတ္ထု

၅။ ပုပ္ဖါနိ ဟေဝ ပစိနန္တံ၊ ဗျာသတ္တမနသံ နရံ။
အတိတ္တညေဝ ကာမေသု၊ အန္တကော ကုရုတေ ဝသံ။

၅-မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၆။ ယထာပိ ဘမဏေ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓမဟေဌယံ။
ပလေတိ ရသမာဒါယ၊ ဧဝံ ဂါမေ မုနိ စရေ။

၆-ပါဝေယျအာဇီဝကဝတ္ထု

၇။ န ပရေသံ ဝိလောမာနိ၊ န ပရေသံ ကတာဏတံ။
အတ္တနောဝ အဝေက္ခေယျ၊ ကတာနိ အကတာနိ စ။

၇-ဆတ္တပါဏိဥပါသကဝတ္ထု

၈။ ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ အဂန္ဓကံ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ၊ အဖလာ ဟောတိ အကုဗ္ဗတော။

၉။ ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ သဂန္ဓကံ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ၊ သဖလာ ဟောတိ ကုဗ္ဗတော။

ဂ-ဝိသာခါဝတ္ထု

၁၀။ ယထာပိ ပုပ္ဖဏုသိမ္ပာ၊ ကယိဏ မာလာဂုဏေ မဟူ။
ဧဝံ ဇာတေန မစ္စေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟုံ။

၁။ ဝဏ္ဏဂန္ဓမဟေဌယံ (က) ၂။ သုဂန္ဓကံ (က) ၃။ သကုဗ္ဗတော
(သီ၊ဣ) ပကုဗ္ဗတော (သီ၊ဋ) သုကုဗ္ဗတော(သျှ၊ကံ)

၉ - အာနန္ဒတ္ထေရ ပဉ္စာဝတ္ထု

- ၁၁။ န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊ န စန္ဒနံ တဂရမလ္လိကာ^၁ ဝါ။
သတဉ္စ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊ သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော
ပဝါယတိ။
- ၁၂။ စန္ဒနံ တဂရံ ဝါပိ၊ ဥပ္ပလံ အထ ဝဿိကီ။
တေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ သီလဂန္ဓော အနုတ္တရော။

၁၀ - မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

- ၁၃။ အပ္ပမတ္တော အယံ ဂန္ဓော၊ ယာယံ တဂရစန္ဒနီ^၂။
ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော၊ ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော။

၁၁ - ဂေါဇိကတ္ထေရဝတ္ထု

- ၁၄။ တေသံ သမ္ပန္နသီလာနံ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ။
သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တာနံ၊ မာရော မဂ္ဂံ န ဝိန္ဒတိ။

၁၂ - ဂရဟဒိန္နဝတ္ထု

- ၁၅။ ယထာ သင်္ကာရဌာနသ္မိ^၃၊ ဥဇ္ဈိတသ္မိ^၄ မဟာပထေ။
ပဒုမံ တတ္ထ ဇာယေထ၊ သုစိဂန္ဓံ မနောရမံ။
- ၁၆။ ဧဝံ သင်္ကာရဘူတေသု၊ အန္တဘူတေ^၅ ပုထုဇ္ဇေန။
အတိရောစတိ ပညာယ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဘဝကော။

ပုပ္ဖဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁။ တဂ္ဂရမလ္လိကာ(က) ၂။ ယာယံတဂရစန္ဒနံ (က)
၃။ သင်္ကာရဌာနသ္မိ (က) ၄။ အန္တဘူတေ(က)

သတဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ”

တည အပ္ပန္နိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ပိယရန္တော ကေဝိသဟိဝိဒံ
အနေသနံ အာရဗ္ဗ ကယေသိ။ ကေသ္မိဉ္စိ ကာလေ ဗဟူ ဘိက္ခု။ ဝေဇ္ဇ-
ကမ္ပေန ဒုတကမ္ပေန ပဟိဏကမ္ပေန ဇေသံပေသနိကေန ပိဏ္ဏပဋိပိဏ္ဏ-
နာတိ ဝေရူပါယ ကေဝိသတိဝိဓာယ အနေသနာယ ဇီဝိကံ ကပေသ။
သာ သာကေတဇာတကေ အာဝိ ဘဝိသတိ။ သတ္တာ တေသံ ကယာ
ဇီဝိကကပ္ပနဘာဝံ ဥတှာ “တေရဟိ ခေါ ဗဟူ ဘိက္ခု အနေသနာယ
ဇီဝိကံ ကပေသန္တိ၊ တေ ပန ဧဝံ ဇီဝိကံ ကပေသန္တော ယက္ခတ္တဘာဝါ ဗေတဏ္ဏ-
ဘာဝါ န မုစ္ဆိယန္တိ၊ ဓုရဂေါဏာ ဟုတှာဝ နိဗ္ဗတ္တိယန္တိ၊ နိရယေ ပဋိ-
သန္တိ ဂဏိယန္တိ၊ တေသံ ဟိတတ္ထာယ သုခတ္ထာယ အတ္တဇ္ဈာသယံ
သကပဋိဘာနံ ကေ ဓမ္မဒေသနံ ကယေတုံ ဂစ္ဆတိ” တိ ဘိက္ခုသံသံ
သန္နိပါတာပေတှာ “န ဘိက္ခဝေ ကေဝိသတိ ဝိဓာယ အနေသနာယ
ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။ အနေသနာယ ဟိ ဥပ္ပန္နော ပိဏ္ဏပါတော
အာဒိတ္တလောဟဂုဋ္ဌသဒိသော ဟလဟလပိသုပမော။ အနေသနာ ဟိ
နာမေသာ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ ဂဇဟိတဗ္ဗာ ပဋိကုဋ္ဌ။ အနေ-
သနာယ ဥပ္ပန္နံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇန္တိယ ဟိ ဟာသော ဝါ ဘောမနသံ ဝါ
နတ္ထိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နော ဟိ ပိဏ္ဏပါတော မမ သာသနေ စဏ္ဍာလသယ
ဥစ္ဆိဋ္ဌဘောဇနသဒိသော၊ တသယ ပရိဘောဂေါ သတဓမ္မမာဏဝသ
စဏ္ဍာလုစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တပရိဘောဂေါဝိယ ဟောတိ” တိ ဝတှာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ကေဝိသတ္တော
စဏ္ဍာလယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတှာ ဝယပ္ပတ္တော ကေနမိဒေဝ ကရဏီယေန
ပါထေယျတဏှုလေ စ ဘတ္တပုဋ္ဌေ ဂဟေတှာ မဂ္ဂံ ပဋိပဋိ။ ကသ္မိဉ္စိ
ကာလေ ဗာရာဏသိယံ ကော မာဏဝေါ အတ္ထိ သတဝဇ္ဇော နာမ
ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ သေဝိ ကေနမိဒေဝ

ကရုဏိယေန တဏှာလေ စ ဘတ္တပုဋ္ဌ အဂဟေတွာဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိ၊ တေ
 ဥဘောပိ မဟာမဂ္ဂေ သမာဂစ္ဆိံ သု။ မာဏဝေါ ဗောဓိသတ္တံ “ကိ
 ဇာတိကောသိ” တိ ပုစ္ဆိ။ သော “အယံ စဏ္ဍာလော” တိ ဝတာ “တံ ကိ
 ဇာတိကောသိ” တိ မာဏဝံ ပုစ္ဆိ။ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏော အဟန္တိ။ “သမာ
 ဂစ္ဆမာ” တိ တေ ဥဘောပိ မဂ္ဂံ အဝေသု။ ဗောဓိသတ္တော ပါတရာသဝေ-
 လာယ ဥဒကဗာသုကဋ္ဌာနေ နိဿိဒိတာ ဟတ္ထ ခေဝံတာ ဘတ္တပုဋ္ဌ
 မောစေတွာ “မာဏဝ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇာယံ” တိ အာဟ။ နတ္ထိ အရေ စဏ္ဍာလ
 မမ ဘတ္ထေန အတ္ထောတိ။ ဗောဓိသတ္တော “သမာ” တိ ပုဋ္ဌကဘတ္တံ
 ဥစ္ဆိဋ္ဌံ အကတွာဝ အတ္ထနော ယာပနမတ္တံ အညသိံ ပဏ္ဏ ပကိပိတွာ
 ပုဋ္ဌကဘတ္တံ ဗဒ္ဓိတွာ ကေမန္တေ ဌပေတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ ပါနိယံ ပိဝိတွာ
 ဓောတဟတ္ထပါဒေါ တဏှာလေ စ သေသဘတ္တဉ္စ အာဒါယ “ဂစ္ဆာမ
 မာဏဝါ” တိ မဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိ။

တေ သကလဒိပသံ ဂန္ဓာ သာယံ ဥဘောပိ ကေသိံ ဥဒကဗာသု-
 ကဋ္ဌာနေ နှတွာ ပစ္စုတ္တရိံ သု။ ဗောဓိသတ္တော ဗာသုကဋ္ဌာနေ နိဿိဒိ-
 တွာ ဘတ္တပုဋ္ဌံ မောစေတွာ မာဏဝံ အနာပုစ္ဆိတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ အာရဘိ။
 မာဏဝေါ သကလဒိပသံ မဂ္ဂဂမနေန ကိလန္တော ဆာတဗျတ္တော “သစေ
 မေ ဘတ္တံ ဒဿတိ၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ” တိ ဩလောကေန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဣ-
 စာရော ကိဉ္စိ အဝတွာ ဘုဉ္ဇေတေ။ မာဏဝေါ စိန္တေသိ “အယံ စဏ္ဍာလော
 မယံ အဝတွာဝ သဗ္ဗံ ဘုဉ္ဇိတိ နိဗ္ဗိဋ္ဌေတွာပိ တံ ဂဟေတွာ ဥပရိ ဥစ္ဆိဋ္ဌ ဘတ္တံ
 ဆဉ္ဇေတွာ သေသံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ။ သော ဟထာ ကတွာ ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တံ
 ဘုဉ္ဇိ။ အထဿ ဘုတ္တဗျတ္တဿေဝ “မယော အတ္ထနော ဇာတိဂေါတ္တကုလ-
 ပဒေသာနံ အနန္တဝိကံ ကတံ၊ စဏ္ဍာလဿ နာမ မေ ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တံ ဘုတ္တံ” န္တိ
 ဗလဝဝိပ္ပဋိသာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တာဝဒေဝဿ သလောဟိတံ ဘတ္တံ မုခတော
 ဥဂ္ဂစ္ဆိ။ သော “အပ္ပမတ္တကဿ ဝတ မေ ကာရဏာ အနန္တဝိကံ ကမ္မံ ကတ”
 န္တိ ဥပ္ပန္နဗလဝသေဝကကာယ ပရိဒေဝမာနော ပဌမံ ဂါယမာဟ—

“တဉ္စ အပ္ပဉ္စ ဥစ္ဆိဋ္ဌိ၊ တဉ္စ ကိန္တေန နော အဒါ။
 သောဟံ ဗြာဟ္မဏဇာတိကော၊ ယံ ဘုတ္တံ တမ္ပိ ဥဂ္ဂတ” န္တိ။

တကြာယံ သင်္ခေပတ္တော-ယံ မယာ ဘုတ္တံ၊ တံ အပ္ပဉ္စ ဥစ္ဆိဋ္ဌေ၊ တဉ္စ
သော စဏ္ဍာလော န အတ္တနော ရုစိယာ မံ အဒါသိ၊ အထ ခေါ နိပ္ပိဋ္ဌိ-
ယမာနော ကိစ္ဆေန ကသိရေန အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏဇာတိ-
ကော၊ တေနေဝ မေ ယံ ဘုတ္တံ၊ တမ္ပိ သဒ္ဓိံ လော ဝိတေန ဥဂ္ဂတန္တိ။

ဧဝံ မာဏဝေါပရိဒေဝိဘွာ “ကိံ ဒါနိ မေ ဝေရူပံ အနန္တဝိကံ ကမ္မံ
ကတွာ ဇိဝိတေနာ”တိ အရညံ ပဝိသိဘွာ ကဿခိ အတ္တာနံ အဇေယျ-
တွာဝ အနာထမရဏံ ပဇ္ဇော။

သတ္တာ ဣမံ အတိတံ ဒသေတော “သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ သတဓမ္မ-
မာဏဝဿ တံ စဏ္ဍာလုစ္ဆိဋ္ဌကံ ဘုဉ္ဇိဘွာ အတ္တနော အယုတ္တဘောဇနဿ
ဘုတ္တတ္တာ နေဝ ဟာသော၊ န သောမနဿ ဥပဇ္ဇိ၊ ဝေမော ယော ဣမ-
သ္မိံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော အနေသနာယ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တော တထာ
လဒ္ဓပစ္စယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တဿ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌဂရဟိတဇိဝိတဘာဝတော
နေဝ ဟာသော၊ န သောမနဿ ဥပဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ဟုတွာ
ဒုတိယံ ဂါထမာဟ-

“ဧဝံ ဓမ္မံ နိရံ ကတွာ၊ ယော အဓမ္မေန ဇိဝတိ။
သတဓမ္မော လာဘေန၊ လဒ္ဓဒ္ဓနံ န နန္ဒတိ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မန္တိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဓမ္မံ။ နိရံကတွာတိ နိဟရိတွာ
သဇ္ဇေတွာ။ အဓမ္မေနာဟိ ကေဝိသတိယာ အနေသနသင်္ခါတေန
မိစ္ဆာဇိဝေန။ သတဓမ္မောတိ တဿ နာမံ၊ “သန္တဓမ္မော”တိပိ ပါဌော။
န နန္ဒတိတိ ယထာ သတဓမ္မော မာဏဝေါ “စဏ္ဍာလုစ္ဆိဋ္ဌကံ မေ လဒ္ဓ”န္တိ
တေန လာဘေန န နန္ဒတိ၊ ဧပံ ဣမသ္မိမ္ပိ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ကုလ-
ပုတ္တော အနေသနာယ လဒ္ဓလာဘံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော န နန္ဒတိ န တုဿတိ၊
“ဗုဒ္ဓဂရဟိတဇိဝိကာယ ဇိဝိဓိ”တိ ဒေါမနဿပုတ္တော ဟောတိ။ ဣသ္မာ
အနေသနာယ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တဿ သတဓမ္မမာဏဝဿေဝ အရညံ ပဝိ-
သိဘွာ အနာထမရဏံ မရိတုံ ဝရန္တိ။

ဧဝံ သတ္တံ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေတော သစ္စာနိ ပကာသေတော
 ဇာတကံ သမောဓာဒေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ ဘိက္ခု။ သော-
 တာပတ္တိဖလာဒီနိ ပါပုဏိ'သု။ ကဒါ မာဏဝေါ အာနန္ဒော အဟောသိ၊
 အဟမေဝ စက္ကာလပုတ္တော အဟောသိန္တိ။

သတဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

ကုဋ္ဌဝါဏိဇဇောဟကဝဏ္ဏနာ

သဌာသ သာဓဌပယုမိဒန္တိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
ဧကံ ကုဋ္ဌဝါဏိဇံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဟိ ကုဋ္ဌဝါဏိဇော
ပဏ္ဍိတဝါဏိဇော စ ဒေ ဝါဏိဇာ မိတ္တိကာ ဟုတော ပဉ္စ သကဋသတာနိ
ဘဏ္ဍာယ ပုရာပေတော ပုဗ္ဗန္တတော အပရန္တံ ဝိစရမာနာ ဝေါဟာရံ ကတော
ဗဟံ လာဘံ လဘိတော သာဝတ္ထိံ ပစ္စာဂမိံ သု။ ပဏ္ဍိတဝါဏိဇော ကုဋ္ဌ-
ဝါဏိဇံ အာဟ “သမ္ပ ဘဏ္ဍိ ဘာဇေမာ” တိ။ ကုဋ္ဌဝါဏိဇော “အယံ ဒိသရတ္တံ
ဒုက္ခသေယျာယ ဒုပ္ပောဇနေန ကိလန္တော အတ္တနော သရေ နာနဂ္ဂရသံ
ဘတ္တံ ဘုဉ်တော အဇီရကေန မရိယာတိ၊ အထ သဗ္ဗမေတံ ဘဏ္ဍိ မယုမေဝ
ဘဝိယတိ” တိ စိန္တေတော “နက္ခတ္တံ န မနာပံ၊ ဒိဝသော န မနာပေါ၊
သေ ဇာနိဿာမိ၊ ပုန ဒိဝသေ ဇာနိဿာမိ” တိ ကာလံ ခေပေတိ။ အထ န
ပဏ္ဍိတဝါဏိဇော နိပ္ပိဋ္ဌေတော ဘာဇာပေတော ဂန္ဓမာလံ အာဒါယ သတ္တု
သန္တိကံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ပူဇေတော ဝန္တိတော ကေမန္တံ နိသိဒိ။ သတ္တာ “ကဒါ
အာဂတောသိ” တိ ပုစ္ဆိတော “အခုမာသမတ္တော မေ ဘန္တေ အာဂတဿာ”
တိ ဝတော “အထ ကဿာ ဧဝံ ပပဉ္စ ကတော ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ အာဂတောသိ” တိ
ပုဋ္ဌော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ သတ္တာ “န ခေါ ဥပါသက ဣဒါနေဝ၊
ပုဗ္ဗေပေသ ကုဋ္ဌဝါဏိဇောယေဝါ” တိ ဝတော တေန ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ဇဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတော ဝသပုတ္တော တဿ ဝိနိစ္ဆယာမစ္စော အဟောသိ။
တဒါ ဂါမဝါသီ စ နဂရဝါသီ စ ဒေ ဝါဏိဇာ မိတ္တော အဟေသု။ ဂါမဝါသီ နဂရ
ဝါသီဿ သန္တိကေ ပဉ္စဖာလသကာနိ ဌပေသိ။ သော တေ ဖာလေ ဝိဇ္ဇိတိ-
တော မူလံ ဂဟေတော ဖာလာနံ ဌပိတဋ္ဌာနေ မူသိကဇ္ဇံ အာကိရိတော ဌပေသိ။
အပရဘာဂေ ဂါမဝါသီ အာဂန္ဓာ “ဖာလေ ဧမ ဒေဟိ” တိ အာဟ။ ကုဋ္ဌ-

ဝါဏိဇော “ဖာလာ တေ မူသိကာဟိ ခါဒိဟာ” တိ မူသိကဗစ္စံ ဒဿေသိ။
 ဣတဏှေ “ခါဒိဟာဝ ဟောန္တု၊ မူသိကာဟိ ခါဒိတေ ကိံ သက္ကာ ကာတု” န္တိ
 နှာနတ္ထာယ ဟဿ ပုတ္တံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တော ဧကဿ သဟာယကဿ
 ဂေဟေ “ဣမဿ ကတ္ထစိ ဂန္တံ မာဇာဒတ္တာ” တိ ဝတှာ အန္တောဂဗ္ဗေ
 နိသီဒါပေတှာ သယံ နှာယိတှာ ကုဋ္ဌဝါဏိဇဿ ဂေဟံ အဂမာသိ။ သော
 “ပုတ္တော မေကဟ” န္တိ အာဟ။ သမ္ပ တဝ ပုတ္တံ တိရေ ဌပေတှာ မမ ဥဒကေ
 နိမဂ္ဂကာလေ ဧကော ကုလံလော အာဂန္တော ဟဝ ပုတ္တံ နပပဉ္စရေန ဂဟေ-
 တှာ အာကာသံ ပက္ခန္တော၊ အဟံ ပါဏိံ ပဟရိတှာ ဝိရဝိတှာ ဝါယ-
 မန္တောပိ မောစေတုံ နာသန္တိန္တိ။ တံ မုသာ ဘဏသိ၊ ကုလလာ ဒါရကေ
 ဂဟေတှာ ဂန္တံ သမတ္တာ နာမ နတ္တိတိ။ သမ္ပ ဟောတု အယုတ္တေပိ ဟောန္တေ
 အဟံ ကိံ ကဏှမိ၊ ကုလလေနေဝ တေ ပုဉ္ဇတ္တာ နိဇတာတိ။ သော တံ
 သန္တဇ္ဇေတှာ “အရေ ဒုဉ္ဇစောရ မနုဿမာရက ဣဒါနိ တံ ဝိနိစ္ဆယံ ဂန္တော
 ကဗျာပေဿာမိ” တိ နိက္ခမိ။ သော “ပမ ရုစ္စနကမေဂ ကရောသိ” တိ
 တေနေဝ သဒ္ဓိံ ဝိနိစ္ဆယဌာနံ အဂမာသိ။

ကုဋ္ဌဝါဏိဇော ဗောဓိသတ္တံ အာဟ “အယံ သာမိ မမပုတ္တံ ဂဟေတှာ
 နှာယိတုံ ဂတော၊ ‘ကဟံ မေ ပုဉ္ဇတ္တာ’ဟိ ဝုတ္တေ ‘ကုလလေန ဟဋ္ဌော’တိ
 အာဟ။ ဝိနိစ္ဆိနဿ မေ အဉ္စ” န္တိ။ ဗောဓိသတ္တော “သစ္စံ ဘဏေ” တိ
 ဣတရံ ပုဉ္ဇိ။ သော အာဟ “အာမ သာမိ၊ အဟံ တံ အာဒါယ ဂတော၊
 သေနေန ပဟဋ္ဌဘာဝေါ သစ္စမေဝ သာမိ” တိ။ ကိံ ပန လောကေ
 ကုလလာ နာမ ဒါရကေ ဟရန္တိတိ။ သာမိ အဟမ္မိ ကုမေ ပုဉ္ဇာမိ “ကုလလာ
 ဒါရကေ ဂဟေတှာ အာကာသေ ဂန္တံ န သက္ကောန္တိ၊ မူသိကာ ပန အယ-
 ဖာလေ ခါဒန္တိ” တိ။ ဣဒံ ကိံ နာမာတိ။ သာမိ မယာ တေဿ သရေ ပဉ္စ-
 ဖာ သသတာနိ ဌပိတာနိ၊ သွာယံ “ဖာလာ တေ မူသိကာဟိ ခါဒိတာ” တိ
 ဝတှာ “ဣဒံ တေ ဖာလေ ခါဒိတမူသိကာနံ ဝစ္စ” န္တိ ဝစ္စံ ဒဿေတိ၊
 သာမိ မူသိကာ တေ ဖာလေ ခါဒန္တိ၊ ကုလလာပိ ဒါရကေ ဟရိယန္တိ။ သစေ
 န ခါဒန္တိ၊ သေနာပိ တံ န ဟရိယန္တိ။ ဒေသာ ပန “ဖာလာ တေ မူသိ-
 ကာဟိ ခါဒိတာ” တိ ဝဒတိ၊ ကေသံ ခါဒိတဘာဝံ ဝါ အခါဒိတဘာဝံ ဝါ

ဇာနာထ၊ အဉ္စ မေ ဝိနိစ္ဆိနထာတိ။ ဗောဓိသတ္တော “သဌဿ ပဋိသာဌေယျံ
ကတွာ ဇိနိဿာမိတိ ဣမိနာ စိန္တိတံ ဘဝိဿတိ” တိ ဥတွာ “သုဠ တေ
စိန္တိတ” န္တိ ဝတွာ ဣမာ ဂါထာ အဝေါစ-

“သဌဿ သာဌေယျမိဒံ သုစိန္တိတံ၊
ပစ္စောဉ္စိတံ ပဋိကုဋ္ဌဿ ကုဋ္ဌံ။
ဖာလံ စေ ခါဒေယျံ မူသိကာ၊
ကသ္မာ ကုမာရံ ကုလလာ န ဟရေယျံ။
ကုဋ္ဌဿ ဟိ သန္တိ ကုဋ္ဌကုဋ္ဌာ၊
ဘဝတိ စာပိ နိကတိနော နိကတျာ။
ဒေဟိ ပုတ္တနဌဖာလနဌဿ ဖာလံ၊
မာ တေ ပုတ္တမဟာသိ ဖာလနဌော” တိ။

တတ္ထ သဌဿာတိ သဌဘာပေန ကေရာဋိကေန “ကေ ဥပါယံ ကတွာ
ပရသန္တကံ ခါဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ” တိ သဌဿ။ သာဌေယျမိဒံ သုစိန္တိတံ ဣဒံ
ပဋိသာဌေယျံ စိန္တေန္တေန တယာ သုဠ စိန္တိတံ။ ပစ္စောဉ္စိတံ ပဋိကုဋ္ဌဿ
ကုဋ္ဌန္တိ ကုဋ္ဌဿ ပုဂ္ဂလဿ တယာ ပဋိကုဋ္ဌံ သုဠ ပစ္စောဉ္စိတံ၊ ပဋိဘာဂံ
ကတွာ ဩဉ္စိတသဒိသမေဝ ကတန္တိ အတ္တော။ ဖာလံ စေ ခါဒေယျံ
မူသိကာတိ ယဒိ မူသိကာ ဖာလံ ခါဒေယျံ။ ကသ္မာ ကုမာရံ ကုလလာ န
ဟရေယျန္တိ မူသိကာသု ဖာလေ ခါဒန္တိသု ကုလလာ ကိံ ကရဏာ
ကုမာရံ နော ဟရေယျံ။

ကုဋ္ဌဿ ဟိ သန္တိကုဋ္ဌကုဋ္ဌာတိ ဟံ “အဟမေဝ မူသိကာဟိ ဖာလေ
ခါဒါပိတပုရိသော ကုဋ္ဌော” တိ မညသိ၊ တဒဒိသဿ ပန ကုဋ္ဌဿ ဣမသ္မိံ
လောကေ ဗဟူ ကုဋ္ဌာ သန္တိ၊ ကုဋ္ဌဿ ကုဋ္ဌာတိ ကုဋ္ဌပဋိကုဋ္ဌာနံ တေ
နာမံ၊ ကုဋ္ဌဿ ပဋိကုဋ္ဌာ နာမ သန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘဝတိ စာပိ
နိကတိနော နိကတျာတိ နိကတိနော နေကတိကဿ ဝဉ္စနကပုဂ္ဂလဿ
နိကတျာ အပရော နိကတိကာရကော ဝဉ္စနကပုရိသော ဘဝတိယေဝ။
ဒေဟိ ပုတ္တနဌဖာလနဌဿ ဖာလန္တိ အမ္ဘော နဌပုတ္တ ပုရိသ တေဿ

နဋ္ဌမာလဿ ဖာလံ ဒေဟိ။ မာ တေ ပုတ္တမဟာသိ ဖာလနဋ္ဌောတိ သစေ
 မိဿ ဖာလံ န ဒဿသိ။ ပုတ္တံ တေ ဟရိဿတိ။ တံ တေ သေ မာ
 ဟရတု။ ဖာလမဿ ဒေဟိတိ။ ဒေမိ သာမိ။ သစေ မေ ပုတ္တံ ဒေတိတိ။
 ဒေမိ သာမိ။ သစေ မေ ဖာလေ ဒေတိတိ။ ဧဝံ နဋ္ဌပုတ္တော ပုတ္တံ၊ နဋ္ဌဖာလော
 စ ဖာလံ ပဋိလဘိတွာ ဥဘောပိ ယဿာကပ္ပံ ဂတာ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာဘကံ သမောဓာနေသိ
 “တဒါ ကုဋ္ဌဝါဏိဇော ဣဒါနိ ကုဋ္ဌဝါဏိဇောဝ၊ ပဏ္ဍိတဝါဏိဇော ပဏ္ဍိ-
 ဓာဝါဏိဇောယေဝ၊ ဝိနိစ္ဆယာမဇ္ဈော ပန အာဟမေဝ အဟောသိ” ဟိ။

ကုဋ္ဌဝါဏိဇောတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ပရိယတ္တိပညာရေး

မူ ၄-ချက်

၁။ ကိုယ်ကျင့်တရား ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်း၊

၂။ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် နှံ့စပ်စေခြင်း၊

၃။ ပါဠိဘာသာ ဓာတ်မြောက် ကျမ်းကျင်စေခြင်း၊

၄။ မြန်မာစာပေ အရေးအသား တော်စေခြင်း။

(မှတ်တမ်းမှ)